

**T.C. YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞİ PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
BİLİM DALI**

**MEGEP KAPSAMINA ALINAN ÖĞRENCİLER İLE ALINMAYAN
ÖĞRENCİLERİN BAŞARI DÜZEYLERİ İLE BAŞARISIZLIK
NEDENLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Kadir Kükcü
Tez Danışmanı: Yard. Doc. Dr. Muharrem Köklü**

**İstanbul
Ocak, 2007**

ÖNSÖZ

Dünyada meydana gelen gelişim ve değişim rüzgarları doğaldır ki eğitimi ve dolayısıyla da mesleki ve teknik eğitimi de etkilemiştir. Teknolojik gelişmeler, yeni meslek alanları ortaya çıkarmıştır ve yeni meslekleri yapabilecek eğitimli insan kaynağı ihtiyacını doğurmuştur. Ülkelerin işsizlik sorununa ve iş gücü talebine en büyük çözümün mesleki ve teknik eğitimden geleceği düşüncesiyle, uluslar arası arenada mesleki eğitime yönelik çözüm önerileri geliştirilmekte, ortak projeler üretilmektedir. Mesleki ve teknik eğitim programlarının, uluslar arası standartlar doğrultusunda, iş hayatının ve bölgelerin değişen gereksinimlerine cevap verebilecek yapıda olması gerekmektedir.

Türkiye' nin gelişen teknolojiye göre değişen iş gücü gereksinimiyle, mesleki ve teknik okullarının eksikliklerini gidermek amacıyla ilk olarak, 4 Temmuz 2000 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avrupa Birliği arasında Türkiye'deki Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi'nin (MEGEP) anlaşması imzalanmıştır. Bu çerçevede Türkiye genelinde pilot olarak 105 mesleki eğitim kurumunda, 2004-2005 eğitim öğretim döneminden itibaren 4 yıl süreli modüler eğitim programları uygulanmaya başlanmıştır.

Araştırma, bu eğitim kurumlarındaki MEGEP kapsamına alınan öğrenciler ile alınmayan öğrencilerin başarı düzeylerini karşılaştırmak için yapılmıştır.

Çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümü oluşturan giriş bölümünde mesleki teknik eğitim ve MEGEP hakkında genel bilgiler verildikten sonra, araştırmanın amacı, alt amaçları, önemi, sayıtlıları ve sınırlılıkları açıklanmıştır. İkinci bölüm araştırmanın yöntemine ayrılmıştır. Üçüncü bölümde araştırma sonucunda elde edilen bulgular açıklanmış ve yorumlanmıştır. Dördüncü ve son bölümde ise araştırma sonuçları ve öneriler verilmiştir.

Araştırmanın gerçekleşmesinde çalışmamın başından sonuna kadar yapıcı eleştiri ve önerileriyle bana yol gösteren danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Muharrem Köklü başta olmak üzere, yüksek lisans öğrenimim süresince gelişimime katkısı olan tüm hocalarıma, öğrenimim süresince her anlamda bana destek olan eşime, aileme ve başta Serkan Aydın olmak üzere tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

İstanbul, Ocak, 2007

Kadir Kükcü

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, mesleki ve teknik okulların dokuzuncu sınıf öğrencilerinden MEGEP kapsamına alınan öğrenciler ile proje kapsamına alınmayan, aynı bölümdeki mesleki teknik eğitim öğrencilerinin, başarılarını etkileyen nedenler dikkate alındığında, başarı düzeyleri arasında, izledikleri programa göre anlamlı bir fark olup olmadığını ortaya koymaktır.

Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Öğrencilerin başarı durumlarını etkileyen nedenlerin belirlenmesi için “Başarısızlık Nedenleri Anketi” kullanılmıştır. Anket formları toplam 654 öğrenciye uygulanmıştır. Ayrıca öğrencilerin başarı düzeylerinin karşılaştırılması için de, ortak derslere göre, yılsonu başarı notları değerlendirmeye alınmıştır. Anketlerden ve yılsonu başarı notlarından elde edilen veriler Mann Whitney U Testi kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırmada şu sonuçlar elde edilmiştir:

- Araç Yapımı ve Tamiri alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, mesleki teknik eğitimin ders saatinin ve sayısının fazlalığından kaynaklı birkaç durumla ilgili anlamlı fark vardır. Bu alanda, öğrenci gruplarının aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark yoktur.
- Elektrik Elektronik Teknolojisi alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre anlamlı fark yoktur. Bu alanda, öğrenci gruplarının aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları bakımından, MEGEP öğrencileri MTE öğrencilerine göre daha başarılıdır.
- Gaz ve Tesisat Teknolojisi alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre anlamlı fark yoktur. Bu alanda, öğrenci gruplarının aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark yoktur.
- Giyim Üretim Teknolojisi alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre anlamlı fark yoktur. Bu alanda, öğrenci gruplarının aldıkları ortak dersler

değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları bakımından, MEGEP öğrencileri MTE öğrencilerine göre daha başarılıdır.

- İnşaat Teknolojisi alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre anlamlı fark yoktur. Bu alanda, öğrenci gruplarının aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark yoktur.

- Kuyumculuk alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre anlamlı fark yoktur. Bu alanda, öğrenci gruplarının aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları bakımından, MEGEP öğrencileri MTE öğrencilerine göre daha başarılıdır.

- Makine Teknolojisi alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre anlamlı fark yoktur. Bu alanda, öğrenci gruplarının aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları bakımından, MEGEP öğrencileri MTE öğrencilerine göre daha başarılıdır.

- Metal Teknolojisi alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre, rehberlik eksikliğinden ve MEGEP öğrencilerinin yetersizliklerinden kaynaklı olarak birkaç durumla ilgili anlamlı fark vardır. Bu alanda, öğrenci gruplarının aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark yoktur.

- Yiyecek İçecek Hizmetleri alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP öğrencilerinin yetersizliklerinden kaynaklı olarak birkaç durumla ilgili anlamlı fark vardır. Bu alanda, öğrenci gruplarının aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark yoktur.

ABSTRACT

The objective of this study is to determine whether there is a significant difference in success level of the ninth class vocational technical education students, according to following educational program, who are include in SVET project and not include in project.

The survey-type was used in this study. The “Causes of Failure Analysis” was used to determine the causes which affect success case of the students. The questionnaires were administered to 654 students. Also, according to general lessons, the final grades of students were evaluated to compare success level of students. The data obtained from questionnaires and final grades of students was analyzed via Mann-Whitney U test.

The results of the study are as follows:

- In Construction and Repair of Vehicle Department, except for applying educational system, there are some significant differences which affect the success of students, due to the intensity of hours and numbers of lessons in vocational and technical education. In the same department, as the general lessons are evaluated, there is no significant difference between the success level of student groups.
- In Technology of Electric and Electronic Department, except for applying educational system, there is no significant difference, which affect the success of students, between the student groups. In the same department, as the general lessons are evaluated, according to success level SVET students are more successful then VTE students.
- In Technology of Gas and Installation Department, except for applying educational system, there is no significant difference, which affect the success of students, between the student groups. In the same department, as the general lessons are evaluated, there is no significant difference between the success level of student groups.
- In Technology of Clothing Production Department, except for applying educational system, there is no significant difference, which affect the success of students, between the student groups. In the same department, as the general

lessons are evaluated, according to success level SVET students are more successful than VTE students.

- In Technology of Construction Department, except for applying educational system, there is no significant difference, which affect the success of students, between the student groups. In the same department, as the general lessons are evaluated, there is no significant difference between the success level of student groups.

- In Jewellery Department, except for applying educational system, there is no significant difference, which affect the success of students, between the student groups. In the same department, as the general lessons are evaluated, according to success level SVET students are more successful than VTE students.

- In Technology of Machine Department, except for applying educational system, there is no significant difference, which affect the success of students, between the student groups. In the same department, as the general lessons are evaluated, according to success level SVET students are more successful than VTE students.

- In Technology of Metal Department, except for applying educational system, there are some significant differences which affect the success of students, due to the deficiency of guidance and incapacity of SVET students. In the same department, as the general lessons are evaluated, there is no significant difference between the success level of student groups.

- In Services of Food and Beverage Department, except for applying educational system, there are some significant differences which affect the success of students, due to the incapacity of SVET students. In the same department, as the general lessons are evaluated, there is no significant difference between the success level of student groups.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	II
ÖZET	III
ABSTRACT	V
İÇİNDEKİLER	VII
TABLolar LİSTESİ	X
BÖLÜM I. GİRİŞ	1
Mesleki ve Teknik Öğretimin Geçmişi ve Önemi.....	1
Mesleki ve Teknik Öğretimin Sorunları	6
MEGEP Uygulama Ortamı ve Düzenlemeler.....	7
MEGEP' in Hedefleri.....	11
Kurumsal Yapı ve Projenin Genel Örgütlenmesi.....	15
MEGEP Kapsamında Program Hazırlanan Alanlar ve Dallar.....	16
Eski ve Projeye Gelen Yeni Mesleki Eğitim Sisteminin Karşılaştırılması.....	18
Problem	21
Amaç.....	22
Araştırmanın Önemi.....	24
Sayıtlı.....	24
Araştırmanın Sınırlıkları	25
Tanımlar.....	25
Tezde ve Tablolarda Kullanılan Kısaltmalar.....	26
BÖLÜM II. YÖNTEM	27
Araştırmanın Modeli.....	27
Evren ve Örneklem	27
Veri Toplama Aracı.....	29
Veri Toplama Aracının Uygulanması	29
Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması	31

BÖLÜM III. BULGULAR VE YORUMLAR.....	32
Birinci Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum	32
a) Araç Yapımı ve Tamiri Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi.....	32
b) Araç Yapımı ve Tamiri Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi.....	36
İkinci Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum	37
a) Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi.....	38
b) Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi.....	41
Üçüncü Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum	43
a) Gaz ve Tesisat Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi.....	43
b) Gaz ve Tesisat Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi.....	45
Dördüncü Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum	46
a) Giyim Üretim Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi.....	47
b) Giyim Üretim Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi.....	48
Beşinci Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum	50
a) İnşaat Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi.....	50
b) İnşaat Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi.....	52
Altıncı Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorumlar.....	53
a) Kuyumculuk Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi.....	54
b) Kuyumculuk Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi.....	55
Yedinci Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorumlar.....	57

a) Makine Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi.....	57
b) Makine Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi.....	59
Sekizinci Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorumlar.....	61
a) Metal Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi.....	61
b) Metal Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi.....	64
Dokuzuncu Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorumlar.....	66
a) Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi.....	67
b) Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi.....	70
BÖLÜM IV. SONUÇ VE ÖNERİLER	73
Sonuçlar.....	73
Öneriler.....	75
Uygulamacılara Yönelik Öneriler	75
Araştırmacılara Yönelik Öneriler	76
EKLER LİSTESİ.....	77
KAYNAKÇA.....	85

TABLolar LİSTESİ

<u>TABLO NO:</u>	<u>SAYFA</u>
1- PROJENİN ANA HATLARI	12
2- ESKİ VE YENİ EĞİTİM SİSTEMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	19
3- ÖRNEKLEMİ OLUŞTURAN OKULLAR, OKULLARDA AÇILAN ALANLAR VE OKULLARIN BAĞLI BULUNDUKLARI İLÇELER	28
4- ÖRNEKLEME ALINAN ALANLARDAKİ ÖĞRENCİ SAYILARI İLE İŞLEME KONAN ANKET SAYILARININ DAĞILIMLARI	30
5- ARAÇ YAPIMI VE TAMİRİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ SONUÇLARININ DAĞILIMI	33
6- ARAÇ YAPIMI VE TAMİRİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMI.....	34
7- ARAÇ YAPIMI VE TAMİRİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI.....	36
8- ARAÇ YAPIMI VE TAMİRİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI.....	36
9- ELEKTRİK ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ SONUÇLARININ DAĞILIMI.....	38
10- ELEKTRİK ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMI	39

11-	ELEKTRİK ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI.....	41
12-	ELEKTRİK ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI.....	42
13-	GAZ VE TESİSAT TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ SONUÇLARININ DAĞILIMI	44
14-	GAZ VE TESİSAT TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI.....	45
15-	GAZ VE TESİSAT TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI.....	45
16-	GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ SONUÇLARININ DAĞILIMI.....	47
17-	GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI.....	48
18-	GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI.....	49
19-	İNŞAAT TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ SONUÇLARININ DAĞILIMI.....	51
20-	İNŞAAT TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI	52
21-	İNŞAAT TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI.....	52

22-	KUYUMCULUK ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ SONUÇLARININ DAĞILIMI	54
23-	KUYUMCULUK ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI.....	55
24-	KUYUMCULUK ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI.....	56
25-	MAKİNE TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ SONUÇLARININ DAĞILIMI	58
26-	MAKİNE TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI.....	59
27-	MAKİNE TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI.....	60
28-	METAL TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ SONUÇLARININ DAĞILIMI.....	62
29-	METAL TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMI.....	63
30-	METAL TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI.....	65
31-	MAKİNE TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI.....	65
32-	YİYECEK İÇECEK HİZMETLERİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ SONUÇLARININ DAĞILIMI.....	67

T.NO:**SAYFA**

33-	YİYECEK İÇECEK HİZMETLERİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMI.....	68
34-	YİYECEK İÇECEK HİZMETLERİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI.....	70
35-	YİYECEK İÇECEK HİZMETLERİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI.....	70

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde problem durumu, araştırmanın önemi, amaç, alt amaçlar, sayıltı, sınırlamalar ve tanımlamalar yer almaktadır.

Mesleki ve teknik öğretimin geçmişi, önemi ve sorunları belirtildikten sonra, MEGEP (Mesleki Eğitim ve Öğretim Sistemini Güçlendirme Projesi) hakkında genel bilgiler verilmeye çalışılmıştır. Sonrasında proje ile uygulamaya geçen yeni mesleki eğitim sistemi ile önceki mesleki eğitim sistemi karşılaştırılmış, amaç ve alt amaçlar belirtilmiştir.

Mesleki ve Teknik Öğretimin Geçmişi ve Önemi

Türkiye'de mesleki ve teknik öğretim, İmparatorluk ve Cumhuriyet dönemleri olmak üzere iki bölümde incelenebilir. Türkiye'de teknik öğretimin planlı bir şekilde yayılması ve teknik öğretim kurumlarının ülke ihtiyaçlarına göre geliştirilmesine, ancak Cumhuriyet döneminde başlanabilmiştir (etogm.meb.gov.tr).

On ikinci yüzyıldan 18. yüzyıla kadar mesleki eğitim; geleneksel usullere dayalı bir sistem içerisinde esnaf ve sanatkar teşkilatlarınca yürütülmüştür. Göçebelik döneminde Türkler süt, deri, yün ürünleri ile çağın silahlarının ve bazı madeni eşyaların yapımında oldukça ileri düzeyde olmalarına karşın; Anadolu'nun yerleşik halkları yüksek teknik isteyen birçok sanat dalında Türklerden ilerideydi. Türklerin bu sanat dallarını öğrenmek için yerleşik halklar ile kurduğu etkileşim sonucu Selçuklular döneminde Ahilik, Osmanlılar döneminde de Lonca ve Gedik adları altında devam eden esnaf-sanatkar teşkilatı kurulmuştur (etogm.meb.gov.tr; Başaran, 1996: 89-94).

Ahilik Teşkilatında; mesleğe giriş, mesleki yeterliğin kontrolü, kalfalık ve ustalığa yükselişin esasları bir sistem bütünlüğü içerisinde yürütülmüştür. Osmanlılarda bu kurumlar; esnaf ve sanatkarları disipline ederek, toplumda iş ve ticaret ahlakını

korumakla birlikte, usta yetiştirilmesini ve yetiştirilenlerin istihdamını sağlamıştır. On altıncı yüzyılda yurdumuzdaki teknik elemanlar tarafından yapılan her türlü askeri malzeme ve silah ile gemi inşaatı, dokumacılık, çuhacılık gibi sanayi kolları diğer ülkelere göre daha ileri durumdaydı. Bu durum 18. yüzyıl sonuna kadar kısmen devam etmiştir (etogm.meb.gov.tr).

On dokuzuncu yüzyılın başında, dünyada teknolojinin diğer bilim dalları ile birlikte ilerlemesi ve bunların makine sanayinde kullanılması sosyal hayatta önemli değişmelere sebep olmuştur. Batıda büyük endüstrinin kurulmasını sağlayan "Makine İnkılabı"nın ülkemizdeki etkisi sonucunda "Lonca Teşkilatı" içinde bulunan sanat ve ticaret, kurallarını bozmuş; o zamana kadar loncalar içinde devam etmekte olan mesleki eğitim hizmetlerinin okul disiplini içinde yürütülmesinin zorunlu hale gelmesine sebep olmuştur.

Mesleki ve teknik alanda en etkili girişimi Mithat Paşa yaptı. 1863-1864 yıllarında yetimhanelerdeki kız ve erkek çocukların sanat öğrenmelerini sağlamak amacıyla kurslar açtı. O tarihlerde Tuna Valisi olan Mithat Paşa, 1860 yılında Niş'te, 1864'de Rusçuk ve Sofya'da, 1868'de de İstanbul'da açtığı okullarla mesleki ve teknik öğretim kurumlarının temelini atmıştır. Bu okulların çalışmaları hakkında bilgi edinen bir kısım valiler de Halep, Trablusgarp, Kastamonu, İzmir ve Konya'da sanat okulları kurmuşlardır. Valiler tarafından yakın ilgi gören ve gelir kaynağı da sağlanan bu okullar, her yıl biraz daha geliştirilerek Cumhuriyet dönemine kadar faaliyetlerine devam etmiştir. Bu okullarda öğrencilere çuhacılık, araba yapıcılığı, müretteplik, litografik, kunduracılık, terzilik, debbağlık, külahçılık vb. sanatlar öğretilmiştir. İkinci Meşrutiyet döneminde bir kısım okullardaki meslek şubelerine demircilik, marangozluk, dökümcülük, modelcilik gibi sanatlar da eklenerek, bir taraftan el sanatlarında çalışacak sanatkarlar yetiştirilmiş, diğer taraftan da mevcut birkaç fabrikanın teknik elaman ihtiyacı sağlanmaya çalışılmıştır (etogm.meb.gov.tr; Başaran, 1996: 89-94).

Bin dokuz yüz on üç yılından itibaren sanat okullarında eskiye oranla daha kararlı bir çalışmaya girilmiş; yönetmelik ve programları da yapılarak bu okullar daha disiplinli bir duruma getirilmiştir. Her il kendi sanat okulu için ayrı bir öğretim programı uyguladığından, okullar arasında birlik sağlanamamış olmasına rağmen bu uygulama ile çevrenin ihtiyaçlarına cevap verebilecek insan gücü yetiştirilmiştir.

Ancak, I. Dünya Savaşı sırasında ve bunu takip eden yıllarda, bu okullardan bir kısmı bakımsız kalmış ve kapanmıştır (Başaran, 1996: 89-94; ktogm.meb.gov.tr; etogm.meb.gov.tr).

Cumhuriyetin ilk yıllarında çeşitli okullar ve kurslar, değişik bakanlık ve daireler tarafından dağınık bir şekilde yönetilmiştir. Bu dönemlerde, Milli Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatında mesleki ve teknik öğretim konularıyla ilgilenen bir daire kurulamamıştır. Bu sebeple, 1926 yılında mesleki ve teknik öğretim, önce İlköğretim Dairesi, daha sonra da Yüksek Öğretim Dairesi bünyesinde yer almış; 1927' de de "Yüksek ve Mesleki Öğretim Genel Müdürlüğü" haline getirilmiştir. Bin dokuz yüz otuz bir yılında; 1867 Sayılı Kanunla iller 9 bölgeye ayrılmış ve her bölgede birer sanat okulu faaliyete geçirilmiştir. Böylece, sanat okulları "Bölge Sanat Okulları" haline getirilmiştir. Meslek okullarının sayılarının artması nedeniyle bu okulların ayrı bir genel müdürlüğe bağlanarak idare edilmelerine ihtiyaç duyulduğundan, 1933 yılında çıkarılan 2287 sayılı Maarif Vekaletleri Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkındaki Kanunla, Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığına bağlı olarak Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü kurulmuştur (ktogm.meb.gov.tr; etogm. meb. gov. tr).

1934' lerden itibaren çok sayıda erkek, kız sanat ve yapı enstitüleri, ticaret okulları, 1934- 1935' de Kız Teknik, 1937- 1938' de Erkek Teknik Yüksek Öğretmen okulları açılmıştır. 1955- 1956' da Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu, 1974- 1975' de Endüstriyel Sanatlar Yüksek Öğretmen Okulu açılmıştır (Akyüz, 2001: 337).

Bin dokuz yüz kırk iki yılında 4303 sayılı Kanunla girişilen planlı çalışmalar, 1950 yılında 5642 sayılı Kanunla devam ettirilerek Mesleki ve Teknik Öğretim Kurumları büyük bir gelişme devresine girmiş; İstanbul Yüksek Mühendis Okulu 1944 yılında 4615 sayılı Kanunla Teknik Üniversite haline getirilmiş ve 1937-1938 öğretim yılında Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu açılmıştır (Başaran, 1996: 89-94; etogm. meb. gov. tr).

Mesleki ve Teknik Öğretim alanında atılan bu adımlardan sonra; öğretmen ve eğitim çalışmalarının ülkenin endüstriyel ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir niteliğe kavuşturulması ve bu okullardan mezun olacak gençlerin teknik ve hayat şartlarını kavrayarak çevreye verimli bir vatandaş haline getirilebilmeleri için koordinasyon

görevini yapacak bir kurula ihtiyaç duyulmuştur. Bu amaçla, 1934 yılında Milli Eğitim Bakanlığının teklifi ve Başbakanlığın onayı ile bakanlıklar arası bir komisyon kurulmuştur. Bu komisyon; daha önceki uzman raporlarını, resmi ve özel sektör ihtiyaçlarını inceleyerek hangi bölgelerde ne gibi mesleki programların açılması gerektiğini belirlemiş ve bu konuda 1936 yılında bir rapor hazırlamıştır. Raporunda, çeşitli mesleki alanlarda ve kademelerde ihtiyaç duyulan teknik insan gücü yetiştirmek üzere şunların açılması gerekli görülmüştür (etogm.meb.gov.tr):

- 1- Küçük sanat erbabının yanında veya fabrikalarda çalışan çıraklarla sınav müesseseler için ileride lazım olacak çırakları yetiştirmek üzere ÇIRAKLIK OKULLARI,
- 2- Bir meslek okuluna devam etmeden bir usta yanında çıraklık yapmak suretiyle usta olanların mesleklerinde gelişebilmeleri için gerekli olan bilgileri vermek üzere AKŞAM SANAT OKULLARI,
- 3- İlkel şekilde bulunan bazı mahalli sanatlarda çalışanlara mesleki bilgiler kazandırmak ve bu gibi sanatların gelişmesine yardım etmek amacıyla GEZİCİ KÖY KURSLARI,
- 4- Mevcut ve ileride açılacak fabrikaların ihtiyacı olan fabrika uzman işçilerini ve bayındırlık işlerinin çeşitli şubelerinde çalıştırılacak tekniker düzeyindeki elemanları yetiştirmek amacıyla bugünkü mevcutlarını artırarak ve geliştirerek MESLEK VE SANAT OKULLARI,
- 5- Fabrikaların ve bayındırlık işlerimizin ihtiyacı olan iş şeflerini, elektrik tesisatçıları ve yüksek mühendis ile mütehassıs işçi arasındaki teknisyenleri yetiştirmek üzere TEKNİK OKULLAR,
- 6- Ülkenin şiddetle ihtiyaç duyduğu inşaat, makine, elektrik, kimya, maden ve askeri mühendisleri yetiştirmek üzere POLİTEKNİK-YÜKSEK TEKNİK OKULU.

Planlamaya doğru atılan ilk adım niteliğinde olan bu çalışmalardan alınan sonuçlar, 21.08.1941 tarihinde bir raporda toplanarak, Mesleki ve Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü'nce bir program geliştirilmiştir. Gelişen teşkilat yapısının artan ihtiyaçlarını karşılamada Genel Müdürlük merkez ve taşra kadroları yetersiz kalınca, Mesleki ve Teknik Öğretim alanındaki işlerin, daha sistemli ve etkili bir şekilde başarılabilmesi için 25.09.1941 tarihinde 4113 sayılı Kanunla "Mesleki ve Teknik

Öğretim Genel Müdürlüğü", "Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı" haline getirilmiştir. Bu kanunla meslek okullarının talim ve terbiye ile teftiş işleri hariç bütün hizmetleri, bu Müsteşarlık sorumluluğuna verilmiştir. Müsteşarlık; Erkek Teknik, Kız Teknik ve Ticaret Öğretim Müdürlükleri ile Teknik Büro, Yapı İşleri Müdürlükleri ve Muamelat Şefliği gibi dairelerden oluşmuştur. Müsteşarlığın programı; yüksek seviyeli teknik okullarının, tekniker okullarının, akşam sanat okullarının, yapı enstitülerinin, kız enstitülerinin, gezici köy kurslarının, yeni ticaret okullarının ve akşam ticaret okullarının faaliyete geçirilmesini; sanat enstitüleri programı ve teşkilatının geliştirilmesini; yeni meslek şubelerinin programlara eklenmesini; sanat enstitüsü mezunlarının staj ihtiyacını karşılamak üzere fabrikalar kurulmasını öngörmüştür (Başaran, 1996: 89-94; ktogm.meb.gov.tr; etogm.meb.gov.tr).

Üçüncü 5 Yıllık Kalkınma Planı hedefleri ve IX. Milli Eğitim Şurası kararları doğrultusunda 1973-1974 öğretim yılında; teknisyen okulları, teknik liselere; sanat enstitüleri ise endüstri meslek liselerine dönüştürülmüştür. Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı 12 Eylül 1980' den sonra yeniden düzenlenmiş; 27.02.1982 tarih ve 8/4334 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı kaldırılarak bütün birimler tek bir müsteşarlığa bağlanmıştır (etogm.meb.gov.tr).

Planlı kalkınma döneminden itibaren ülkemizde sanayileşmeye önem ve ağırlık verilmesi sonucunda mesleki ve teknik alanlarda eğitim görmüş insan gücü ihtiyacı hızla artmıştır. Dünyada sanayi ve teknoloji alanında meydana gelen hızlı gelişmeler, yabancı dil bilen teknik ara insan gücü ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bunun üzerine yabancı dil bilen teknik insan gücünü yetiştirmek amacıyla 1982-1983 öğretim yılından itibaren Anadolu Meslek Liseleri, 1983-1984 öğretim yılından itibaren de Anadolu Teknik Liseleri açılmıştır. Anadolu Meslek Liselerinin öğretim süresi, birinci yılı hazırlık sınıfı olmak üzere 4 yıl; Anadolu Teknik Liselerinin öğretim süresi ise birinci yılı hazırlık sınıfı olmak üzere 5 yıl olarak belirlenmiştir (Başaran, 1996: 89-94; ktogm.meb.gov.tr; etogm.meb.gov.tr).

4702 sayılı Kanun ile 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'na eklenen ek madde ile 2001-2002 öğretim yılından itibaren öncelikle küçük yerleşim birimlerinden

başlamak üzere, mesleki ve teknik eğitim alanında orta öğretim diploması, sertifika ve belge veren programların uygulandığı mesleki ve teknik eğitim merkezleri açılmıştır.

Ülkemizde, Cumhuriyet döneminden itibaren sanayileşmeye önem ve ağırlık verilmesi sonucu, mesleki ve teknik alanlarında eğitim görmüş insan gücü ihtiyacı da artmıştır. Resmi Gazetede 03.07.2002 tarih ve 24804 sayı ile yayınlanan Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği'nde belirtilen ilkeler, ülkemizin bu konuda ne kadar büyük bir ihtiyaç içinde olduğunun kanıtıdır. Buna göre; kalkınma planları, hükümet programları ve milli eğitim şurası kararlarında yer alan hedefler, ilkeler ve politikalara uygun olarak insan gücü, eğitim ve istihdam ilişkilerinin sağlıklı, dengeli ve dinamik bir yapıya kavuşturulması Mesleki ve Teknik Eğitimin temel ilkelerinin başında gelmektedir (ktogm.meb.gov.tr; etogm. meb. gov. tr).

Mesleki ve Teknik Öğretimin Sorunları

Beş yıllık kalkınma planlarının tümü de ortaöğretimde mesleki ve teknik eğitime ağırlık verilmesini istemektedir. Ortaöğretimde okullaştırma oranının, genel ortaöğretim için %30 olmasına karşılık, mesleki ve teknik öğretimin %70 olması hedeflenmektedir. Buna karşın, din öğretimi veren okullar dışında öteki mesleki ve teknik öğretimde okullaşma her dönemde plan hedeflerinin gerisinde kalmıştır.

Teknik okulların bina, eğitim araç, gereç ve donanımı, öteki okulların birkaç katı daha çok paraya mal olmaktadır. Bu yüzden bu alanda yatırım yapmak çok yavaşlamaktadır.

Mesleki ve teknik öğretim okullarından mezun olanların, endüstri ve meslek kesimlerince işe alınmaları yeterli düzeyde değildir. İş kuruluşları öğrencilerin yeterli bilgi ve becerilerle donatılmış olarak bu okullardan mezun edilmediklerini savunmaktadırlar. Bir başka deyişle, iş çevreleri mesleki ve teknik öğretim okullarının eğitimini nitelikli bulmamaktadırlar.

Mesleki ve teknik öğretim okulu mezunlarının büyük bir kesimi kendi alanlarında çalışmak yerine, başka alanlarda özellikle büro işlerinde çalışmak ve üniversiteye girip alan değiştirmek istemektedirler (Başaran, 1996: 93-94).

Üniversiteye gidip kendilerini alanlarında daha iyi bir şekilde yetiştirmek isteyen mesleki ve teknik eğitim öğrencilerinin giriş puanları haksız bir şekilde kesilmekte, bu

durum üniversite eğitimine devam etmek isteyen yetenekli öğrencilerin mesleki ve teknik okullara olan ilgilerini azaltmaktadır.

Son yıllarda mesleki ve teknik öğretim okulları, ilköğretimdeki yanlış yönlendirmeler sonucu, başarısız ve okuma isteği olmayan öğrencilerin, gitsin de bari bir mesleği olsun şeklinde, yanlış bir inanışla gönderildikleri okullar olmaya başlamış, bu durum mesleki ve teknik öğretim okullarının kalitesini düşürmüştür.

Türkiye’ de ara insan gücüne yoğun biçimde gereklilik vardır. Mesleki ve teknik okulların eğitim programlarında gereken değişikliği yaparak, öğrencilerinin bu gereksinmeyi karşılayacak biçimde yetiştirilmeleri sağlanmamaktadır.

Mesleki ve teknik öğretim okullarının amacı, üreten insan gücü yetiştirmektir. Bu okullarda üretime ve insan gücü gereksinmesine katkısı olmayan programlar bulunmaktadır.

Mesleki ve teknik öğretimin yükünü hafifletmek ve olanaklarını genişletmek için, araç, gereç, makine ve donanım yönünden büyük yatırımları gerektirmeyen kimi mesleki ve teknik eğitim programları genel liseler içinde uygulanmalıdır (Başaran, 1996: 93-94).

MEGEP Uygulama Ortamı ve Düzenlemeler

Bir ülkenin yetişmiş iş ve beyin gücüne sahip olması endüstrileşme sürecinde hızla yol almasını sağlamakla birlikte, uluslar arası rekabet gücünü de arttırmaktadır. Gelişmekte olan uluslar içinse mesleki teknik eğitimin ayrıcalıklı bir önemi bulunmaktadır. Yaşanan sanayi devriminden sonra ülkeler, mesleki teknik eğitime önem vererek ülkelerinin kalkınması için büyük hamleler gerçekleştirmişlerdir. Mustafa Kemal Atatürk, çeşitli vesilelerle kullandığı; “Ulusal özelliklerimizle ve tarihimizle uyuşabilen bir eğitim”, “İlim fen rehberliği”, “Bilginin işe yarar ve kullanılabilen bir araç durumuna getirilmesi gereği”, “Tüm öğretim kademelerinde iş ilkesine dayanma”, ifadeleriyle, mesleki teknik eğitimin önemini vurgulamıştır (Alkan, 1988: 83).

Teknoloji, yaşadığımız yüzyılda ülkelerin kalkınmışlık düzeyini belirlemek için kullanılan ölçütler arasında önemli bir yere sahiptir. Buna bağlı olarak da endüstri, toplum kültürünün ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Endüstriden faydalanılması için beraberinde nitelikli insan gücünün de bulunması bir zorunluluktur. Gerekli insan gücünün sağlanması için bireyin katılacağı eğitimin hem toplumsal kalkınmaya katkı sağlayacak hem de sosyal ortamda gereksinim duyulacak, bireylerin teknik becerilerini

geliştirecek şekilde verilmesi gerekmektedir. Bu sayede hem toplumsal kalkınmadaki ara insan gücü gereksinimi olan teknik personel, hem de bireylerin bir meslek edinmesi sağlanabilecektir. Bu noktadan bakıldığında açıkça görülmektedir ki mesleki ve teknik eğitim, insanların ve toplumların hayatında önemli bir yer tutmaktadır (Kazu, 2002, yayim.meb.gov.tr).

Türkiye uzun süredir iş gücünün niteliğini yükseltmek ve ekonominin tüm sektörlerinde istihdam imkanlarını artırabilmek için mesleki eğitim sistemini geliştirmeye çalışmaktadır. Bu çaba, Türkiye'nin dünyanın önde gelen ekonomileri arasında rekabet edebilirliği ve Avrupa Birliği'ne giriş bağlamında daha da anlamlı hale gelmektedir.

Türkiye'nin bu alandaki çabalarını desteklemek amacıyla 1999 AB Helsinki Zirvesi'nde Türkiye'nin MEDA (Akdeniz- Avrupa Kalkınma Anlaşması) fonlarından yararlandırılması kararlaştırılmıştır. Bunun sonucunda Türkiye, ekonomisinin iş gücü ihtiyacıyla, mesleki ve teknik okullarının çıktıkları arasındaki boşluğu kapatabilmek amacıyla bazı proje fikirleri geliştirmiştir. Bu yöndeki ilk adım olarak, 4 Temmuz 2000 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avrupa Birliği arasında Türkiye'deki Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesinin (MEGEP) anlaşması (DG1A-D/MEDTQ/04-98) imzalanmıştır.

Projenin Teknik Yardım Ekibi 30 Eylül 2002 tarihinde çalışmalarına başlamıştır. MEGEP' in süresi beş yıldır; ilk altı ayı başlangıç dönemi, geri kalan 4,5 yıllık süre ise uygulama dönemi olarak ayrılmıştır. Projenin toplam bütçesi 58,2 milyon eurodur; bunun 51 milyon euroluk kısmı AB tarafından sağlanan hibe, geri kalan 7,2 milyon euroluk kısmı ise Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin yerel katkısıdır.

Proje kapsamında, 30 ilde 145 pilot kurumda sosyal ortaklarla birlikte geliştirilen AB standartlarında meslekî eğitim programları uygulanmaya başlanmıştır. Bu kurumlar malzeme ve ekipman cihetiyle güçlendirilmiştir.

Pilot projelerin genel amacı; 12 yıllık temel eğitime geçiş için gerekli alt yapıyı hazırlamak; meslekî eğitim sistemini, Avrupa Birliği ve gelişmiş ülkelerdeki seviyeye yükseltmek ve sosyo-ekonomik gereksinimler ile hayat boyu öğrenme ilkeleri doğrultusunda güçlendirmektir.

- Hazırlanan programlarda UNESCO tarafından geliştirilen ve bir çok AB ülkesinde kabul gören “ INTERNATIONAL STANDARD CLASSIFICATION

OF EDUCATION (ISCED 97)- Uluslar Arası Eğitim Standardı Sınıflandırması” kullanılmıştır.

- Yeni yaklaşım ile; ISCED 97’de bulunan meslekî eğitimle ilgili 30 geniş alandan program geliştirme çalışmaları ve 1., 2., ve 3. seviyelerdeki sertifika programları hazırlanmaktadır.
- 2004-2005 Öğretim Yılından itibaren örgün eğitim kurumları olan toplam 105 pilot okulda 4 yıllık öğretim programları uygulanmaya başlanmıştır.
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 13.08.2004 tarih ve 128 Sayılı Kararı ile 2004-2005 Öğretim Yılından itibaren uygulamaya konulan Çerçeve Öğretim Programı haftalık ders çizelgesinde genel, meslekî ve teknik orta öğretim okulları ortak 9. Sınıfında aşağıdaki dersler yer alacaktır.

Dersler ve haftalık saatleri

• Genel Kültür Dersleri	28 saat
• Temel Beceriler Dersi	2 saat
• Yönlendirme Dersi	2 saat
• Bilgisayar	2 saat
• Rehberlik	1 Saat
• TOPLAM	35 Saat
- Onuncu sınıf sonrası seçilecek dallara bağlı olarak meslek dersleri oranı artarak değişecektir.
 - Onikinci sınıfın sonunda, alanda diploma; dallarda ise üçüncü seviyede uzmanlık sertifikası diploma ile birlikte düzenlenecektir.

Türkiye’de mesleki eğitim hizmetleri hem örgün hem de yaygın kurumlar tarafından sağlanmaktadır. Örgün eğitim bağlamında MEGEP ile gelen değişimden önce meslek liseleri ve teknik liseler 3 ila 4 yıllık programlarla nitelikli işçi ve teknisyen yetiştirmekteydi. Anadolu meslek liselerinde, derslerin çoğu yabancı bir dilde, genellikle de İngilizce verildiği için, ek olarak bir yıllık yabancı dil hazırlık sınıfı bulunmaktaydı. Projenin uygulanmaya başlandığı 2005-2006 öğretim yılından itibaren

tüm liseler 4 yıla çıkarılmış, ilk yıl olan dokuzuncu sınıf, ortak hazırlık sınıfı olarak belirlenmiştir. Onuncu sınıf sonrası seçilecek dallara bağlı olarak meslek dersleri oranı artarak değişecektir. Onikinci sınıfın sonunda, alanda diploma; dallarda ise üçüncü seviyede uzmanlık sertifikası diploma ile birlikte düzenlenecektir.

Yaygın mesleki eğitim, mesleki eğitim merkezleri ve halk eğitim merkezleri yoluyla verilmektedir. Bu merkezler bütün illerde bulunmakta ve yüzden fazla meslek alanında programlar sunmaktadır. MEB' in yönetimindeki yaygın mesleki eğitim kurumlarının yanı sıra, önemli sayıda sivil toplum kuruluşu ve özerk kurumlar da mesleki eğitim hizmetleri sağlamaktadır.

Türk mesleki eğitim sistemi, ilgili yasada, eğitimin okulda yapıldığı, yetiştirmenin ise işletmede gerçekleştirildiği ikili bir sistem olarak tanımlanmaktadır. Öğrenciler teorik bilgileri okulda öğrenmekte, uygulama deneyimini ise işyerlerinde kazanmaktadırlar. Meslek okullarında öğretim programlarının yaklaşık % 40'ı genel konularda, % 60'ı ise mesleki konularda yoğunlaşmaktadır. Yaygın mesleki eğitimde, uygulama becerilerine daha fazla önem verilmekte; genel konular % 30 ağırlığa sahipken meslek dersleri % 70 yer tutmaktadır. Türkiye'nin genel politikası, özellikle ortaöğretim düzeyinde mesleki ve teknik eğitimdeki öğrenci sayısının artırılmasıdır. Geçen kırk yıl boyunca hemen her hükümet, programında mesleki eğitimin önemini vurgulamıştır. 1999 yılında, Milli Eğitim Bakanlığı'nca düzenlenen 16. Milli Eğitim Şurası, orta öğretim çerçevesinde mesleki ve teknik eğitimin yeniden yapılandırılmasını ele almıştır. Aynı zamanda 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı da orta öğretim düzeyinde mesleki ve teknik eğitimdeki öğrenci oranının % 65 olmasını genel hedef olarak belirlemiştir.

3308 sayılı kanun uzun yıllar Türk mesleki eğitim sisteminin, özellikle de çıraklık sisteminin çerçevesini belirlemiştir. Bu kanunla toplumsal ortakların yer aldığı il mesleki eğitim kurulları oluşturulmuş, mesleki ve teknik okul mezunlarının eğitimlerini üniversite düzeyinde devam ettirebilmeleri imkanı tanınmış, okul ve işletmeler arasında staj için işbirliği zorunluluk olmuş ve mesleki eğitimi desteklemek amacıyla işverenlerden alınan kesintilerin aktarıldığı bir fon oluşturulmuştur. Yakın zamanda, mesleki eğitim sistemine ilişkin mevzuat değişikliğe uğramıştır. 4702 sayılı kanun mesleki ve teknik okul mezunlarına meslek yüksekokullarına sınavsız giriş imkanı tanımış, il mesleki eğitim kurullarının yapısını ve işlevlerini iyileştirmiş, çıraklık

programlarını 15 yaş üzerindeki herkese açmış ve daha önce zorunlu temel eğitim için oluşturulan fonu 2010 yılına kadar orta öğretime de tahsis etmiştir.

Küresel rekabet ve Avrupa Birliği'ne giriş Türkiye'de nitelikli bir mesleki eğitim sisteminin olmasını gerektirmektedir. Dünyadaki en büyük ekonomilerden biri ve Avrupa Birliği'ne katılım sürecinde olan bir ülke olarak Türkiye'nin, mesleki eğitim alanında bir dizi köklü değişiklik gerçekleştirmesi gerekmektedir. Her şeyden önemlisi, bu değişikliklerin iş piyasasının çözümlenmesinden, bölgesel ve uluslararası anlamda nitelikli iş gücü yetiştirilmesine kadar tüm temel ihtiyaçları ele alması gerekmektedir. MEGEP temel konuları bu bağlamda ele almakta ve Türk mesleki eğitim sistemini bütünsel olarak iyileştirmeyi amaçlamaktadır (www.megep.meb.gov.tr, megepistanbul.meb.gov.tr).

MEGEP' in Hedefleri

Projenin genel hedefi ülkenin sosyo-ekonomik gereksinimlerine cevap veren ve yaşam boyu öğrenme ilkelerine dayalı modern, esnek ve yüksek nitelikli bir mesleki eğitim sisteminin geliştirilmesidir.

Projenin aynı zamanda bu genel hedef kapsamında yakın dönemli hedefleri vardır. Bunlar:

- Ulusal Yeterlilik Sisteminin oluşturulmasını da içeren bir ulusal reformun uygulanması yoluyla mesleki eğitim sisteminin nitelik ve uygunluğunun geliştirilmesi,
- Kamu kurumları, toplumsal ortaklar ve işletmelerin kurumsal kapasitelerinin ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde güçlendirilmesi,
- Reform sürecinin uygulanmasına yerel oyuncuların da dahil edilmesi yoluyla sistemin yerelleşme sürecinin hızlandırılmasıdır.

Yeni yaklaşımla birlikte,

- Pilot okul ve kurumlarda, daha sonra tüm genel liseler ile meslek liselerin 9. sınıfında aynı programın uygulanmasına geçilmiştir.
- Öğretim süresi 4 yıl olacak şekilde planlanmıştır.
- Ortak 9. Sınıf, tanıtım ve yönlendirme sınıfı olarak planlanmıştır.
- Yatay ve dikey geçişlere elverişli alt yapı oluşturulmuştur.
- Alan ve dal eğitimi esas alınmıştır.

- Öğrenci; eğitim süresinin sonunda, alanda diploma ile birlikte, seçmiş olduğu dalda 3. seviye sertifika alacaktır. (Mesleklerin uluslar arası sınıflandırılması 1'den 7'ye kadardır. Bu seviyelerden 1., 2. ve 3. seviyeler mesleki orta öğretimde, 4. ve 5. seviyeler meslek yüksek okulu seviyesinde, 6. ve 7. seviyeler ise üniversite düzeyinde uygulanmaktadır).
- Sistemden ayrılan öğrenci, yeterliliklerine karşılık gelen 1. veya 2. seviye sertifika alabilecektir.
- Örgün ve yaygın mesleki ve teknik eğitim kurumlarında aynı alanda aynı modüler öğretim programları uygulanacaktır.
- Diploma ve sertifika programlarında geliştirilen modüller ortak olarak kullanılacaktır.
- Her yaşta ve düzeydeki bireye yönelik hayat boyu öğrenme esas alınmıştır.

Ayrıca, meslekî eğitim sistemimiz ile ilgili olarak uzun vadeli hedef, mezunlara, uluslar arası geçerliliği olan bir diploma vermektir.

Bu noktada projenin genel yapısına bakmak doğru olacaktır. Projenin ana hatları Tablo 1' de verilmiştir.

TABLO 1
PROJENİN ANA HATLARI

Projenin Adı: Güçlendirme Projesi	Türkiye'deki Mesleki Eğitim ve Öğretim Sistemini	
Proje sayısı:	DG1A-D/MEDTQ/04-98	
Ülke:	Türkiye	
Proje Hedefleri	1	Ulusal Yeterlilik Sisteminin oluşturulmasını da içeren bir ulusal reformun uygulanması yoluyla mesleki eğitim sisteminin nitelik ve uygunluğunun geliştirilmesi
	2	Kamu kurumları, toplumsal ortaklar ve işletmelerin kurumsal kapasitelerinin ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde güçlendirilmesi

Tablo 1- devam

	3	Reform sürecinin uygulanmasına yerel oyuncuların da dahil edilmesi yoluyla sistemin yerelleşme sürecinin hızlandırılması
Etkinlikler	1.1	Mesleki Eğitim reform organlarının oluşturulması
	1.2	İş Piyasası Gereksinim Çözümlemesi
	1.3	Meslek Standartlarının Geliştirilmesi
	1.4	Eğitim Standartlarının Geliştirilmesi
	1.5	Ulusal Yeterlilik Sisteminin Geliştirilmesi
	1.6	Mevcut öğretim programlarının gözden geçirilmesi
	1.7	Türkiye için bir Yaşam Boyu Öğrenme kavramının geliştirilmesi
	2.1	Kalite Güvence Sistemi
	2.2	Okul ve eğitim merkezi yöneticilerinin eğitimi
	2.3	Eğiticilerin Eğitimi
	2.4	Mesleki Eğitimin yönetiminde toplumsal ortakların rolü
	3.1	Kamuoyu bilgilendirme kampanyası
	3.2	Yerleşmiş mesleki eğitim sisteminde yönetim işlevleri
	3.3	Mesleki eğitim yönetiminde yerel yaklaşımın güçlendirilmesi
	3.4	Yerleşmiş mesleki eğitim sistemini yaygınlaştırmak amacıyla okul ve eğitim merkezlerinin ve yöneticilerinin güçlendirilmesi
	3.5	Bakanlık ve bölge düzeyinde üst düzey görevlilerin eğitimi
Proje Görevleri	1.1.1	Pilot kurumların seçilmesi
	1.1.2	Projenin Yönetimi
	1.1.3	Politika ve Strateji grubunun kurulması ve desteklenmesi
	1.1.4	Mesleki eğitimin finansmanının gözden geçirilmesi ve tavsiye sağlanması
	1.2.1	İş piyasasına ilişkin bilgilerin edinimi ve yayımına ilişkin yöntemin tespit edilmesi
	1.2.2	Altı bölgede nitel iş piyasası taramalarının tasarlanması ve pilot uygulamalarının yapılması
	1.2.3	Tarama sonuçlarının yayımı

Tablo 1-devam

1.3.1	Mevcut meslek standartlarının mikro projelerde denenmesi
1.3.2	Sonuçların ilgili kurumlara rapor edilmesi
1.3.3	Yeni usullerin ve standartların geliştirilmesi ve uygulanmasında ilgili kurumlara destek sağlaması
1.4.1	Eğitim standartlarının tasarlanması ve öğretim programlarında kullanımının denenmesi
1.5.1	Mesleki yeterliliklerin değerlendirilmesi, derecelendirilmesi ve belgelendirilmesi için bir kurum oluşturulması, personelin eğitilmesi ve ulusal bir çerçevenin uygulanması
1.6.1	Modüler yeterliğe/çıktıya dayalı öğretim programlarının Ulusal Yeterlilik Sistemine uygun olarak tasarlanması, denenmesi ve izlenmesi
1.6.2	Genel ve mesleki eğitim arasındaki kavramsal bağların tanımlanması
1.6.3	Öğretme ve öğrenmede yer alan oyuncuların rol ve sorumluluklarının açıklığa kavuşturulması
1.7.1	Türkiye için alternatif Yaşam Boyu Öğrenme sistemlerinin ve mevzuatının incelenmesi
1.7.2	Türk vatandaşları için örgün eğitim sisteminin değişik kademelerinin Yaşam Boyu Öğrenme sistemiyle bütünleştirilmesi
2.1.1	Mesleki eğitim sisteminde uyumluluk ve şeffaflığı sağlayacak yeni bir kalite güvence sisteminin geliştirilmesi
2.1.2	Kalite mekanizmasının uygulanması sürecinde kilometre taşlarının tespit edilmesi ve denenmesi
2.2.1	Okul ve eğitim merkezi yöneticileri için yönetim tekniklerine ilişkin eğitimler düzenlenmesi
2.3.1	Her pilot kurumdan seçilen eğiticilerin, yeni öğretim programlarının ve eğitim yaklaşımının kullanımında önderlik etmeleri için eğitimler düzenlenmesi ve uygulanması
2.3.2	En iyi eğiticilerin, formatör olmak ve yaygınlaştırmayı sağlamak üzere eğitilmesi
2.3.3	Seçilmiş eğiticilerin yerel düzeyde mesleki eğitim reformunun değişim önderleri olmak üzere eğitilmesi
2.4.1	Mesleki eğitimin değişik düzeylerinde toplumsal ortakların sorumluluklarının, danışma rollerinin ve karar verme güçlerinin çözümlenmesi ve belirlenmesi
3.1.1	Genel Proje hedeflerine ilişkin kamuoyuna dönük bilgi geliştirilmesi
3.1.2	Bilginin paydaşlara çeşitli yollarla ulaştırılması

Tablo 1-devam

	3.2.1	Mesleki eğitimde yönetim reformu konusunda anahtar grubun oluşturulması
	3.2.2	Eğitim planlarının yapılması
	3.2.3	AB ülkelerindeki mesleki eğitim kurumlarıyla ve okullarıyla ortaklık ve eşleştirme düzenlemeleri oluşturulması
	3.3.1	Bölgesel teknik yardım ekibi kapasitesi geliştirilmesi
	3.3.2	MEB’de Ulusal Mesleki Eğitim Bilgi Merkezi’nin kurulması
	3.4.1	Yönetici ve idarecilerin yerleşmiş kaynak tahsis sisteminde operasyonel özerklik konusunda eğitilmesi
	3.4.2	Eğiticilerin öğretim programı tasarımcıları olarak eğitimi
	3.5.1	Yerleşmiş mesleki eğitim sisteminde eğitim yönetimi konusunda üst düzey MEB görevlilerinin eğitimi

Proje başlangıç tarihi	30 Eylül 2002
Proje süresi	5 yıl

Tablo 1 incelendiğinde projenin hedefleri, etkinlikleri ve görevleri açık bir şekilde görülebilmektedir.

Kurumsal Yapı ve Projenin Genel Örgütlenmesi

Proje etkinlikleri merkezi, bölgesel ve yerel düzeyler olmak üzere üç düzeyde örgütlenmiştir. Merkez yönetim ofisi Ankara’da Milli Eğitim Bakanlığı Projeler Koordinasyon Merkezi içerisinde konuşlanmıştır.

Bölgesel etkinlikler İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Gaziantep ve Trabzon’da kurulmuş olan bölge ofisleri yoluyla yürütülmektedir. Altı bölgenin seçiminin ardından 30 il, coğrafi yerleşimleri, demografik verileri, sosyo-ekonomik göstergeleri ve eğitim istatistikleri temel alınarak pilot il olarak belirlenmiştir. Bu illerden 4’ü Marmara Bölgesinde, 4’ü Ege Bölgesi’nde, 4’ü İç Anadolu Bölgesi’nde, 4’ü Karadeniz Bölgesinde, 4’ü Güneydoğu Anadolu’da ve 6’sı da Doğu Anadolu Bölgesinde yer almaktadır. İllerin bölgelere göre dağılımı ve dağılımın belirlenmesinde kullanılan yöntemler Ulusal Koordinasyon Komitesi tarafından onaylanmış, illerin tespiti de Yönetim Komitesi tarafından onaylanmıştır (www.megep.meb.gov.tr, megepistanbul.meb.gov.tr).

MEGEP Kapsamında Program Hazırlanan Alanlar ve Dallar

Daha önceki eğitim sisteminde Tesviye, Metal, Mobilya gibi genel isimlerle anılan bölümler yeni sistemle birlikte çeşitli alan ve bu alanlar altında dallara ayrılacak şekilde hazırlanmıştır. Böylece işine daha hakim ne olacağını bilen bireyler yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Proje kapsamında 17 alan ve 64 dalda program hazırlanarak, bu alan ve dallarda eğitime başlanmıştır. Bu alanlar ve dallar şu şekildedir:

1. Eğlence Hizmetleri (Animatörlük) Alanı

Animatör

Mini Kulüp Animatörü

2. Araç Yapımı ve Tamiri Alanı

İş Makineleri (Bakım-Onarım)

Liman Tesisleri Elemanı

Ziraat Makineleri (Bakım-Onarım)

3. Büro Yönetimi ve Sekreterlik Alanı

Yönetici Sekreterliği

Mali Sekreterlik

Hukuk Sekreterliği

Tıp Sekreterliği

4. Döküm Teknolojisi Alanı

Döküm Elemanı

5. Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanı

Bilgisayar Teknik Servis Elemanı

Bobinajcı

Elektrik Pano Monitörü

Elektro Mekanik Taşıyıcılar Bakım Onarım Elemanı

Elektrikli Ev Aletleri Teknik Servis Elemanı

Görüntü ve Sesli Elektronik Ev Cihazları Teknik Servis Elemanı

Güvenlik Sistemleri Tesis, Bakım ve Onarım Elemanı

Mobil İletişim Cihazları Bakım ve Onarım Elemanı

Otomasyon Sistemleri Teknik Elemanı

Endüstriyel Bakım Onarım Elemanı

Elektrik Tesisatçısı

Orta ve Yüksek Gerilim Sistemleri Teknik Elemanı

Büro Makineleri Teknik Servis Elemanı

6. Gaz ve Tesisat Teknolojisi Alanı

Doğalgaz Şebekesi Yapım, İşletme ve Bakım Elemanı

Isıtma ve Doğalgaz İç Tesisatçısı

Isıtma ve Sıhhi Tesisatçısı

Isıtma ve Gaz Yakıcı Cihazlar Bakım Onarım Servis Elemanı

7. Giyim Üretimi Teknolojileri Alanı (Tekstil-Konfeksiyon)

Kadın Giyim Modelisti

Erkek Giyim Modelisti

Çocuk Giyim Modelisti

Model Makineci

Erkek Terzisi

Bayan Terzisi

Kesimci

8. İnşaat Teknolojisi Alanı

Harita Kadaastro Teknisyenliği

Yapı Teknik Ressamlığı- Mimari

Yapı Teknik Ressamlığı- Statik

İnşaat Laboratuar Teknisyenliği

Fayans- Seramik Mermer Kaplamacılığı

Ahşap Doğramacılığı ve Kaplamacılığı

PVC Doğrama İmalatçısı ve Montaj Elemanı

9. Konaklama Hizmetleri Alanı

Ön Büro Elemanı

Kat Elemanı

10. Kuyumculuk Alanı

Takı İmalatçısı

11. Makine Teknolojisi Alanı

Makine İmalatçısı

Endüstriyel Kalıpçı

Endüstriyel Modelci

Bilgisayar Destekli Makine Ressamlığı

12. Metal Teknolojisi Alanı

Kaynakçılık

Sıcak Kalıp Dövmecisi ve Isıl İşlemcisi

Çelik Konstrüksiyoncu

Metal Doğramacı (Alüminyum Doğramacı, Demir Doğramacı)

13. Otomotiv Teknolojisi Alanı

Otomotiv Elektro Mekanikçisi

Otomotiv Gövde (Kaporta- Karoseri) Elemanı

Otomotiv Boyacısı

14. Plastik Teknolojisi Alanı

Plastik İşleme Teknisyeni

15. Seyahat Acenteciliği Alanı

Operasyon Elemanı

Rezervasyon Elemanı

16. Uçak Bakımı Alanı

Uçak Bakımı Teknisyenliği [Aviyoniks (Uçak Elektroniği)]

Uçak Bakım Teknisyenliği (Gövde-Motor)

17. Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanı

Aşçı

Garson

Barmen

Pastacı

Eski ve Projeye Gelen Yeni Mesleki Eğitim Sisteminin Karşılaştırılması

Projenin uygulamaya geçmesinden önce uygulanan eğitim sistemi ile projeye birlikte pilot olarak 105 kurumda uygulamaya geçen, daha sonra tüm orta öğretim kurumlarında da uygulanmaya başlanan eğitim sistemini karşılaştıracak olursak çeşitli farklılıklar görebiliriz. Bu farklar Tablo 2' de verilmeye çalışılmıştır.

TABLO 2
ESKİ VE YENİ EĞİTİM SİSTEMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Eski Öğretim Programları	Yeni Hazırlanan Modüler Öğretim Programları
Dar tabanlı öğretim	Geniş tabanlı ve alan/ dal esasına göre düzenleme
Klasik program yaklaşımı	Yeterli, esnek, açık, ekonomik, kullanışlı, heterojen gruplarda kullanılabilme ve öğretmene yardımcı modüler program anlayışı
İş piyasasının ihtiyaçlarını yeterince yansıtamama	Program geliştirme sürecine iş piyasasının aktif katılımı ve iş piyasası analizine dayalı
Meslekleri tanımadan doğrudan alana kayıt	Sektörleri tanıyarak ilgi ve yeteneklerine göre meslek seçme imkanı
Programın uygulanmasında öğretmen öğrenciden daha aktif	Öğrenci merkezli, öğrenci daha aktif ve öğrencinin öğrenme hızına göre öğretim
Uluslar arası temele dayalı değil	Mesleklerin Uluslar arası sınıflandırılması [ISCED 97 (International Standard Classification of Education)] temel alınmış
Öğretim programları genellikle konu başlıklarından oluşmakta	Öğretmen ve öğrenci modülleri, yöntem-teknik, değerlendirme, kaynaklar ve araç gereçler var
Öğrencinin öğretim sürecinin herhangi bir noktasında ayrılması durumunda tasdikname verilmekte	Öğretim sürecinin herhangi bir noktasında ayrılma durumunda sertifika alabilme esnekliği
Alanlar arasında geçiş yok	Alan ve dal programları arasında esnek geçişler var
Program geliştirme sürecinde sosyal ortaklar sadece toplantılara katılmakta ya da hazırlanan programlara görüş bildirmekte	Program geliştirme sürecine sosyal ortakların aktif olarak katılımı

Tablo 2-devam

Bilgi ve becerilerin % 80-90 oranında ortak olduğu alanların her birisi için ayrı program açılması söz konusu	Benzer meslekler geniş tabanda toplanmış
Her iş gücü için ortak olan "Ortak Becerilerin" öğretimi yok	Ortak becerilerin öğretimi var
Yerel iş gücünün ihtiyaçlarını yeterince dikkate alacak esneklikte değil	Yerel iş gücünün ihtiyaçlarına duyarlı ve yerel iş gücü ihtiyaçlarına göre sertifika eğitimi yapma imkanı
Öğretim süresi 3 yıl	Ortak sınıfla birlikte öğretim süresi 4 yıl
Öğretim içerikleri ile program isimleri uyumlu değil (Motor bölümü)	Öğretim programları ile içerikleri uyumlu (Otomotiv Teknolojisi)
Meslek değiştirmek isteyenler öğretim sürecine yeniden başlamak zorunda	Meslek değiştirmek isteyenlere sadece eksik modülleri alarak mesleki eğitim alma imkanı
Sadece kayıt olunan meslek alanında diploma alınabilmekte	Kayıt olunan meslek alanının diploması ile birlikte sertifika alınabilmekte
Öğretimin sonunda değerlendirme	Hemen değerlendirme
Değerlendirme sonucunda kaldı- geçti	Test sonucunda elde edilen başarıya göre yeniden yönlendirme
Sadece örgün eğitime devam edenler için tasarlanmış	Örgün eğitimle birlikte yaygın eğitimde ve yaşam boyu eğitimde de etkili olarak kullanılabilme esnekliği
Genellikle program geliştirme yaklaşımında konu ekleme ve çıkartma söz konusu	Yeterliğe göre değerlendirme ve yeni teknolojik gelişmeleri kısa sürede öğretime yansıtılabilme esnekliği

Tablo 2' den de anlaşılacağı üzere projeye birlikte eğitim sistemimizde ortaöğretimi etkileyen ciddi değişimler olmuştur. Pilot olarak başlayan proje daha sonra tüm ortaöğretimi kapsayacak şekilde hayata geçirilmiştir.

Problem

MEGEP ile birlikte eğitim sistemimizde bazı köklü değişiklikler olmuştur. Bu değişikliklere yukarıda değinilmeye çalışılmıştır. Proje kapsamında 2004- 2005 öğretim yılında Türkiye genelinde 105 pilot kurumda hazırlanan yeni öğretim programları uygulanmaya başlanmış, 2005- 2006 öğretim yılında ise ortaöğretim sistemi proje doğrultusunda yeniden yapılandırılmıştır. Pilot olarak başlanan uygulamanın değerlendirmeleri tam olarak yapılmadan sistem kökünden değiştirilmiştir. Asıl amacı mesleki ve teknik eğitim sistemimizin güçlendirilmesi olan projeden tüm ortaöğretim sistemimiz etkilenmiş ve daha önce 3 yıl olan lise eğitimi ortak dokuzuncu sınıfın eklenmesi ile dört yıla çıkarılmıştır. Daha önce 4 veya 5 yıl olan okullarda da çeşitli düzenlemeler yapılmış, hazırlık sınıfları kaldırılmış, eğitim 4 yıl olarak belirlenmiştir. Dokuzuncu sınıfta alınan tanıtım yönlendirme ile birlikte yılın sonunda öğrencilerin beceri, istek ve başarıları doğrultusunda okullar arası geçişlerine imkan tanınmıştır.

MEGEP' ten önceki mesleki ve teknik eğitim sistemine baktığımızda ders programı yeni gelen sisteme göre çeşitli farklılıklar içermektedir. Mesleki ve teknik okulların dokuzuncu sınıflarındaki eski program şu şekildedir:

• Genel Kültür Dersleri	21 Saat
• Yabancı Dil	4 Saat
• Meslek Dersleri ve Atölye	16 Saat
• Rehberlik	1 Saat
• TOPLAM	42 Saat

Yeni müfredat ile birlikte dokuzuncu sınıf, tüm ortaöğretimde ortak tanıtım ve yönlendirme sınıfı olarak belirlendiğinden dolayı; mesleki ve teknik okulların da dokuzuncu sınıf müfredatı standart hale gelmiş, mesleki dersler ve atölye kaldırılmış, ders sayısı azaltılmıştır. Projenin pilot olarak uygulanmaya başlandığı 2004- 2005 öğretim yılında Türkiye genelinde 105 pilot kurumdan 76 tanesi olan mesleki ve teknik okulda projeye uygun sınıflar oluşturularak öğrenci alınmıştır. Aynı zamanda normal eğitim sisteminin işleyişi devam ettiği için eski sistemde öğrenci alımı da olmuştur. Bunun sonucu olarak hem proje kapsamında, hem de eski eğitim sisteminde dokuzuncu sınıflar oluşmuş, bunlar aynı eğitim ortamında eğitime ve öğretime başlamışlardır. Pilot uygulamanın birinci yılında yeni sistem tüm ortaöğretim kurumlarında, pilot uygulama hakkında herhangi bir araştırma yapılmadan, uygulamaya geçirilmiştir. Bu nedenlerden

dolayı, mesleki ve teknik okulların dokuzuncu sınıf öğrencilerinden MEGEP kapsamına alınan öğrenciler ile bu uygulamaya dahil olmayan mesleki teknik eğitim öğrencilerinin, başarı düzeyleri arasında, izledikleri programa göre anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmaya değer görülmüştür.

Amaç

Bu araştırmanın amacı, mesleki ve teknik okulların dokuzuncu sınıf öğrencilerinden MEGEP kapsamına alınarak pilot uygulamaya dahil edilen öğrenciler ile, bu uygulamaya dahil olmayan aynı bölümdeki öğrencilerin, başarılarını etkileyen nedenler dikkate alındığında, başarı düzeyleri arasında, izledikleri programa göre anlamlı bir fark olup olmadığını ortaya koymaktır. Bu genel amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmıştır:

1- Araç Yapımı ve Tamiri alanında;

- a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ve MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır?
- b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?

2- Elektrik Elektronik Teknolojisi alanında;

- a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ve MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır?
- b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?

3- Gaz ve Tesisat Teknolojisi alanında;

- a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ve MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır?

- b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?

4- Giyim Üretim Teknolojisi alanında;

- a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ve MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır?
- b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?

5- İnşaat Teknolojisi alanında;

- a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ve MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır?
- b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?

6- Kuyumculuk alanında;

- a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ve MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır?
- b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?

7- Makine Teknolojisi alanında;

- a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ve MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır?
- b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?

8- Metal Teknolojisi alanında;

- a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ve MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır?
- b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?

9- Yiyecek İçecek Hizmetleri alanında;

- a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ve MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır?
- b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?

Araştırmanın Önemi

Mesleki Teknik Eğitimin çağın gereksinimlerine uygun olarak güncellenmesi ve altyapısının çağdaş bilimsel gelişmeler ışığında ve teknolojik gelişmelerin paralelinde güçlendirilmesi gerekmektedir. Yapılan bu çalışmayla pilot olarak başlanan daha sonraki bir yıl içerisinde tüm ortaöğretim sistemimizi etkileyen bir projenin öngördüğü sistemin öğrenci başarısına olan etkisi ortaya konmaya çalışılmaktadır. Projenin çıktılarının değerlendirilerek, Türk Mesleki Eğitim Sistemi' ne katkı sağlanması çok büyük bir önem taşımaktadır. Böylece yetkili kişilerin eğitim sistemi üzerinde bir değişiklik yapmadan önce ortaya koymaları gereken çeşitli araştırmalara bir öncülük edilmiş olacaktır. Çünkü pilot olarak başlanan projeye ilgili hiçbir araştırma ve hiçbir çıktının değerlendirmesi yapılmadan ortaöğretim sistemi üzerinde köklü bir değişiklik yapılmıştır. Tabii ki bu araştırma yapılması gereken inceleme ve araştırmalar açısından çok küçük bir yer tutmaktadır. Ancak yapılmayan ama yapılması gereken bu tür çalışmalara biraz olsun fikir vermesi ve ışık tutması beklenmektedir.

Sayıtlı

- 1) Araştırmaya alınan gruplar birbirine eşdeğer öğrencilerden oluşmaktadır.

- 2) Araştırmada öğrencilerin ankete verdikleri yanıtlar, araştırmaya alınan öğrencilerin gerçek görüşlerini yansıtan, objektif yanıtlardır.
- 3) Araştırmaya alınan gruplara eşit eğitim ve öğretim ortamı sağlanmış ve ortak dersleri aynı şekilde işlenmiştir.

Araştırmanın Sınırlıkları

Bu araştırma, verilerin elde edileceği gruplar, gruplarda ölçülen dersler ve deneklerin başarılarını etkilediğini düşündükleri durumlar bakımından aşağıdaki gibi sınırlandırılmıştır:

- 1- Araştırma kapsamına projenin pilot olarak uygulandığı Mesleki ve Teknik Eğitim bünyesindeki okullar alınmıştır.
- 2- Araştırma projenin pilot olarak uygulandığı 2004- 2005 öğretim yılında okuyan öğrencilerle sınırlıdır.
- 3- Değerlendirmeye öğrenci gruplarının ortak olarak gördüğü dersler alınmıştır.
- 4- Anket, belirlenmiş gruplara uygulanmıştır.

Tanımlar

Araştırma kapsamında kullanılan bazı kavramların araştırmaya uygun olarak tanımlamaları aşağıda verilmiştir.

MEGEP : Mesleki Eğitim ve Öğretim Sistemini Güçlendirme Projesi. Türkiye ile Avrupa Birliği arasında imzalanmış, mesleki eğitim sistemimizi geliştirmeyi amaçlayan beş yıllık proje.

SVET: Strengthening the Vocational Education and Training System (MEGEP).

Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumu : Mesleki ve teknik eğitim alanında diplomaya götüren orta öğretim kurumları ile belge ve sertifika programlarının uygulandığı her tür ve derecedeki örgün ve yaygın mesleki ve teknik eğitim-öğretim kurumları.

Proje : Mesleki Eğitim ve Öğretim Sistemini Güçlendirme Projesi (MEGEP)

Pilot Okul : MEGEP kapsamında tüm Türkiye' de belirlenmiş, 105 kurumdan Mesleki ve Teknik Eğitimin yapıldığı okullardan herbiri.

Anket : Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okullara resmi olarak gönderilen ve rehberlik öğretmenleri tarafından okullarda uygulanan Başarısızlık Nedenleri Anketi.

Modüler Sistem : Eğitim programının hiyerarşik veya belirli bir sıra takip eden, tutarlı parçalara bölünmesi sonucu oluşan eğitim sistemi.

ISCED 97 : UNESCO tarafından geliştirilen ve birçok Avrupa Birliği ülkesinde kabul gören, mesleklerin standartlaştırılması ile ilgili uluslar arası bir eğitim standardı.

Meslek Lisesi Öğrencileri: MEGEP' in pilot proje olarak uygulandığı okullarda, proje kapsamına alınmayıp normal eğitimlerine devam eden 9. sınıf öğrencileri

MEGEP Öğrencileri: MEGEP' in pilot proje olarak uygulandığı okullarda, proje kapsamına alınarak eğitim gören 9. sınıf öğrencileri.

Öğrenci Grupları: MEGEP ve mesleki teknik eğitim öğrencilerinin oluşturdukları sınıflar.

2 Uçlu Anlamlılık: Çift kuyruklu dağılım için asimptotik değer (Asymptotic Significance (2-tailed)).

Tezde ve Tablolarda Kullanılan Kısaltmalar

MTE: Mesleki Teknik Eğitim.

VTE: Vocational Technical Education (MTE).

Sır. Arit. Ort.: Sıralamanın aritmetik ortalaması (Mean Rank).

BÖLÜM II

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli, Evren ve Örneklem, Veri Toplama Aracı, Veri Toplama Aracının Uygulanması ve Verilerin Çözümlemesine ilişkin bilgiler bu bölümde yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Araştırmada MEGEP kapsamında pilot okul olarak seçilen Mesleki ve Teknik Eğitim kurumlarında eğitim gören öğrencilerden proje kapsamına alınan öğrenciler ile eski geleneksel mesleki eğitim sistemi öğrencilerinin başarı düzeylerinin uygulanan sisteme bağlı olarak değişimleri genel tarama modeli ile ele alınmış ve incelenmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini İstanbul ilindeki Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü ile Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü' ne bağlı, MEGEP kapsamında pilot okul olarak seçilmiş okullar oluşturmaktadır. İstanbul ili Avrupa bölümündeki 20 ilçede MEGEP kapsamında pilot okul olarak seçilmiş 9 okul; Anadolu bölümündeki 11 ilçede ise 4 okul bulunmaktadır. İstanbul ilindeki Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü ile Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü' ne bağlı toplam 112 okuldan proje kapsamına pilot okul olarak, 13 tanesi alınmıştır. Pilot okulların tam listesi Ek-3' de verilmiştir.

Araştırmanın çalışma evrenini, İstanbul ili Anadolu ve Avrupa bölümündeki Erkek Teknik Öğretim, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlükleri ile Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü' ne bağlı, MEGEP kapsamında pilot okul olarak seçilmiş okullarda okuyan proje öğrencileri ve onlara denk gelen mesleki teknik eğitim

öğrencileri oluşturmaktadır. Bu okullarda proje kapsamında 610 öğrenci eğitim görmektedir.

Örneklem seçiminde ölçüt olarak MEGEP kapsamında İstanbul ilinde açılmış olan alanların tamamının araştırmaya alınmasına özen gösterilmiştir. Bu nedenle aynı alan altında eğitim veren okullardan biri rasgele seçilmiştir. Böylelikle toplam 13 proje okulundan, Anadolu ve Avrupa bölümünde bulunan 8 tanesi araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırma kapsamına alınan bu okullarda toplam 340 proje öğrencisi eğitim görmektedir. Araştırmaya proje öğrencileri ile birlikte onlara denk olmasına özen gösterilen geleneksel mesleki eğitim sınıflarından da toplam 353 öğrenci alınmıştır. Böylece araştırma kapsamına alınan toplam öğrenci sayısı 693 olmuştur. Araştırma için seçilen okullar ve okullarda açılmış olan alanlar Tablo 3’ de yer almaktadır.

TABLO 3
ÖRNEKLEMİ OLUŞTURAN OKULLAR, OKULLARDA AÇILAN ALANLAR
VE OKULLARIN BAĞLI BULUNDUKLARI İLÇELER

İLÇE	SEÇİLEN OKULLAR ve OKULLARDA AÇILAN ALANLAR	
	Okulun Adı	Okulda Açılan Alan
Bağcılar	Bağcılar Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise ve Endüstri Meslek L.	Gaz ve Tesisat Teknolojisi
Eminönü	Sultanahmet And. Tek. Lisesi, Tek. Lise ve End. Meslek Lisesi	Makine Teknolojisi
Eminönü	Kadırga Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise ve End. Mes. Lisesi	Kuyumculuk
Kadıköy	Haydarpaşa And. Teknik Lisesi, Teknik Lise ve End. Meslek Lisesi	Araç Yapımı ve Tamiri
		Metal Teknolojisi
Bahçelievler	Erkan Avcı And. Teknik Lisesi, Teknik Lise ve End. Meslek Lisesi	Elektrik Elektronik Teknolojisi
Gaziosmanpaşa	Küçükköy Teknik Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi	İnşaat Teknolojisi
Beşiktaş	İstanbul Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi	Yiyecek İçecek Hizmetleri
Zeytinburnu	İMKB Zeytinburnu Meslek Lisesi	Giyim Üretim Teknolojisi

Bu okulların belirlenmesinde tüm alanların değerlendirmeye alınması, farklı bölgelerde olmasına özen gösterilmesi ve bu okullardaki öğrenci sayıları etkili olmuştur. Burada amaç, proje kapsamında açılan tüm alanlardaki, mümkün olduğunca farklı sosyokültürel çevrelerdeki öğrencilerin değerlendirilmeye alınabilmesidir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada, öğrencilerin başarılarının, izlenen programla ilişkisini ortaya koymak için öğrencilerin yıl sonu başarı notları, ortak dersler temel alınarak değerlendirilmiştir. Ayrıca öğrencilerin başarı durumlarının sistem dışında herhangi bir nedenden etkilenip etkilenmediğini tespit etmek için de, okullarda rehberlik servisleri tarafından düzenli olarak uygulanmakta olan “Başarısızlık Nedenleri Anketi” kullanılmıştır (Ek-2). Uygulanan anket 31 maddeden oluşmaktadır. Maddeler öğrencilerin başarısızlık nedenlerini sıralamaktadır. Çoktan seçmeli olmayan birer maddeden oluşan bir ankettir. Araştırmada anket, yardımcı bir uygulama olarak ele alınmaktadır. Başarısızlık nedenleri anketi iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrenciler, başarısız oldukları veya çalıştıkları halde başaramadıkları dersleri sıralamakta, ikinci bölümde ise başarısızlıklarının nedenleri olarak 31 madde halinde verilmiş olan çeşitli nedenlerden kendilerine uygun olanlarını seçmektedirler. Başarısızlık nedenleri anketi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından her sene okullara rehberlik çerçeve öğretim programı dahilinde gönderilmektedir. Anket okullarda rehberlik derslerinde uygulanmakta, öğrencilerin başarısızlık nedenleri tespit edilerek, bunlar ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır.

Veri Toplama Aracının Uygulanması

Anketin uygulanabilmesi için öncelikle İstanbul Valiliği’nden ve İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nden izin alınmıştır. Anket formalarının çoğaltılmasından sonra tespit edilen okullarda anketler bizzat araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Ayrıca, öğrencilerin yıl sonu başarı durumları ile ilgili gerekli notlar da araştırmacı tarafından bu okullardan alınmıştır. Çoğaltılan anketler 13 Şubat 2005 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmış ve anketlerin uygulanması 23 Haziran 2006 tarihinde sonlandırılmıştır. Anketler proje kapsamındaki pilot okullarda uygulanmıştır. Uygulama esnasında gelmeyen veya izinli olan öğrencilerin anketleri daha sonraki bir zamanda

tamamlanmaya çalışılmıştır. Bazı anketler boş geldiğinden işleme konmamıştır. Örneklemeye alınan okullardaki öğrenci sayıları ve işleme konan anketlerin dağılımları Tablo 4’ de yer almaktadır.

TABLO 4
ÖRNEKLEME ALINAN ALANLARDAKİ ÖĞRENCİ SAYILARI İLE İŞLEME
KONAN ANKET SAYILARININ DAĞILIMLARI

Değerlendirilen Alanlar	Öğrenci Grubu	Değerlendirmeye Alınan Öğrenci Sayısı	İşleme Konan Anket Sayısı	%
Araç Yapımı ve Tamiri	MEGEP	31	29	93,54
	MTE	21	21	100,00
Elektrik Elektronik Teknolojisi	MEGEP	90	88	97,77
	MTE	79	75	94,93
Gaz ve Tesisat Teknolojisi	MEGEP	28	28	100,00
	MTE	35	35	100,00
Giyim Üretim Teknolojisi	MEGEP	30	30	100,00
	MTE	32	30	93,75
İnşaat Teknolojisi	MEGEP	41	36	87,80
	MTE	57	50	87,71
Kuyumculuk	MEGEP	28	26	92,85
	MTE	38	32	84,21
Makine Teknolojisi	MEGEP	28	28	100,00
	MTE	24	23	95,83
Metal Teknolojisi	MEGEP	27	27	100,00
	MTE	32	30	93,75
Yiyecek İçecek Hizmetleri	MEGEP	37	33	89,18
	MTE	35	33	94,28
TOPLAM	MEGEP	340	325	95,58
	MTE	353	329	93,20

Tablo 4' den de anlaşıldığı gibi, değerlendirmeye alınan 693 öğrenciden, 325' i MEGEP ve 329' u MTE öğrencileri olmak üzere 654 öğrencinin anketi işleme konmuştur. İşleme konan anket sayısı MEGEP öğrencileri çalışma evreninin %95,58' ini, MTE öğrencileri çalışma evreninin de %93,20' sini temsil etmektedir.

Verilerin Çözümlemesi

Anketlerin belirlenmesinden sonra veri girişi yapılmıştır. Anket verileri ve öğrencilerin yılsonu notları, okullar ve MEGEP ile MTE sınıfları göz önünde bulundurularak girilmiştir. Veri giriş işlemi ve istatistiksel hesaplamalar SPSS 11.5 paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Veri giriş işleminin tamamlanmasından sonra önce anket ile ilgili değerlendirmelerin yapılmasına geçilmiştir. Anket tek yanıtı olduğundan, işaretlenen seçenekler 1 olarak, boş olanlar ise 0 olarak değerlendirmeye alınmıştır. Anket verilerinin yorumlanmasında; parametrik olmayan testlerden, iki değişkenli ve bağımsız veriler için kullanılan Mann- Whitney U testi kullanılmıştır. MEGEP ve MTE öğrenci gruplarının başarılarını etkileyen nedenler değerlendirilerek, gruplar arasında anketin maddelerine göre anlamlı bir fark-olup olmadığı ortaya konmuştur. Farkın anlamlı olup olmadığı, Z değerinin 0,05 anlamlılık düzeyine göre, -1,96 ile 1,96 sınırları dışında olması veya Asimptotik Değerin 0,05' den küçük olması şartına göre aranmıştır. Testin uygulanmasıyla birlikte çıkan sıralamalar (Ranks) ile ilgili tablodan, sıralamanın aritmetik ortalaması (Mean Rank) kısmı dikkate alınarak da farkın hangi yönde anlamlı olduğu ortaya konmuştur.

Daha sonra MEGEP kapsamında açılan alanlar göz önünde bulundurularak, her alan için ayrı ayrı olacak şekilde, ortak derslere göre, öğrenci gruplarının yılsonu başarı notları değerlendirilmiştir. Burada da notların yorumlanmasında, parametrik olmayan testlerden, iki değişkenli ve bağımsız veriler için kullanılan Mann- Whitney U testi kullanılmıştır. Gruplar arasında, ortak dersler bazında, başarı açısından anlamlı bir fark olup olmadığı ortaya konmuştur. Burada da testin uygulanmasıyla çıkan sıralamalar ile ilgili tablodan, sıralamanın aritmetik ortalaması (Mean Rank) kısmı dikkate alınarak farkın hangi yönde anlamlı olduğu ortaya konmuştur. Bu işlemin ardından, anket sonuçları ile öğrencilerin yılsonu başarı durumları birlikte değerlendirmeye alınmış, gerekli yorumlar ve açıklamalar getirilmeye çalışılmıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde, öğrencilerden anket aracılığı ile toplanan verilerin ve öğrencilerin yılsonu başarıları ile ilgili verilerin analizleri sonucunda elde edilen bulgular ve yorumlar yer almaktadır. Bulguların sunulduğunda, araştırmanın alt amaçları esas alınarak bir sıralama yapılmıştır.

Birinci Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt amacı; “a) Araç Yapımı ve Tamiri alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ile MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır? b) Araç Yapımı ve Tamiri alanında, MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?” şeklinde iki madde halinde düzenlenmişti. Bu amacın birinci maddesine ulaşmak için öğrencilere, Başarısızlık Nedenleri Anketi uygulanmış ve anket sonuçları değerlendirilmiştir. Daha sonra ikinci madde için öğrencilerin yılsonu başarı notları ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve çıkan sonuçlar yorumlanmaya çalışılmıştır.

a) Araç Yapımı ve Tamiri Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi

Bu alanda çalışma yapılması için, proje için bu alanın uygulamasının yapıldığı Haydarpaşa Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi’nden, bu alanla ilgili MEGEP sınıfından ve bu sınıfa denk gelen, MTE öğrencilerinden veriler toplanmıştır. Öğrencilerin başarı düzeylerini etkileyen nedenlerin belirlenmesi, daha

sonra yapılacak olan, yeni eğitim sisteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde önem göstermektedir.

Bu alanla ilgili proje sınıfı olarak açılmış 31 kişilik sınıftan, 29 öğrencinin anketi değerlendirmeye alınmıştır. Bu sınıfa denk gelen 21 kişilik meslek lisesi sınıfının tamamının anketi değerlendirmeye alınmıştır. Mann Whitney U testi kullanılarak elde edilen bulgular Tablo 5’ de yer almaktadır.

TABLO 5
ARAÇ YAPIMI VE TAMİRİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ
SONUÇLARININ DAĞILIMI

Maddeler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
Madde 1	300,50	735,50	-0,23	0,817
Madde 2	300,50	735,50	-0,23	0,817
Madde 3	304,50	535,50	0,00	1,000
Madde 4	300,50	735,50	-0,23	0,817
Madde 5	283,00	718,00	-0,51	0,607
Madde 6	298,00	529,00	-0,31	0,756
Madde 7	291,50	522,50	-0,45	0,650
Madde 8	289,00	520,00	-0,42	0,671
Madde 9	271,00	706,00	-0,76	0,446
Madde 10	292,50	727,50	-0,42	0,675
Madde 11	244,50	679,50	-1,39	0,165
Madde 12	298,00	529,00	-0,31	0,756
Madde 13	297,00	528,00	-0,19	0,853
Madde 14	289,00	520,00	-0,42	0,671
Madde 15	290,00	725,00	-1,18	0,240
Madde 16	270,00	705,00	-0,94	0,345
Madde 17	295,00	730,00	-0,26	0,795
Madde 18	304,50	535,50	0,00	1,000
Madde 19	125,00	560,00	-4,13	0,000*
Madde 20	152,50	587,50	-3,45	0,001*
Madde 21	171,00	606,00	-3,04	0,002*
Madde 22	301,50	736,50	-0,08	0,940
Madde 23	292,00	727,00	-0,28	0,777
Madde 24	287,00	722,00	-0,43	0,665
Madde 25	288,50	723,50	-0,50	0,620
Madde 26	304,50	535,50	0,00	1,000
Madde 27	303,00	738,00	-0,05	0,961
Madde 28	271,50	706,50	-1,38	0,168
Madde 29	274,00	709,00	-0,90	0,368

Tablo 5-devam

Madde 30	294,00	525,00	-0,85	0,395
Madde 31	273,00	504,00	-1,50	0,132

* Anlamlılık < ,05

Tablo 5' de 31 madde halinde düzenlenmiş olan anketin maddelerinin istatistiksel dağılımları görülmektedir. MEGEP ve MTE öğrencilerinin anketlere verdikleri cevapların beraber değerlendirilmesi sonucu elde edilmiş olan bulgulardan sadece 19, 20 ve 21. maddelerde anlamlı fark olduğu görülmüştür. Anket maddelerinin işaretlenme sıralamaları ile ilgili dağılım Tablo 6' da yer almaktadır.

TABLO 6
ARAÇ YAPIMI VE TAMİRİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ
SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMI

Maddeler	Gruplar	Öğrenci Sa.	Sır. Arit. Ort.
1. Ailemden ayrı oluşum yüzünden.	MEGEP	29	25,36
	MTE	21	25,69
2. Ailemdeki huzursuzluk yüzünden.	MEGEP	29	25,36
	MTE	21	25,69
3. Ailemdeki hastalıklar yüzünden.	MEGEP	29	25,50
	MTE	21	25,50
4. Kardeşlerim yüzünden.	MEGEP	29	25,36
	MTE	21	25,69
5. Ailemin sürekli ders çalış demesinden bıktığımdan.	MEGEP	29	24,76
	MTE	21	26,52
6. Sağlığım bozuk olduğundan.	MEGEP	29	25,72
	MTE	21	25,19
7. Kimseye açmadığım sorunlar yüzünden.	MEGEP	29	25,95
	MTE	21	24,88
8. İyi ders çalışma yöntemlerini bilmediğimden.	MEGEP	29	26,03
	MTE	21	24,76
9. Bazı derslere karşı yeteneğim olmadığından.	MEGEP	29	24,34
	MTE	21	27,10
10. Çalışmalarımın takdir edilmeyişinden.	MEGEP	29	25,09
	MTE	21	26,07
11. Başaramayacağım derslere çalışmak istemediğimden.	MEGEP	29	23,43
	MTE	21	28,36
12. Sınıfımızın çok kalabalık olmasından.	MEGEP	29	25,72
	MTE	21	25,19
13. Dikkatsiz oluşumdan.	MEGEP	29	25,76
	MTE	21	25,14
14. Sınavlarda çok heyecanlandığımdan.	MEGEP	29	26,03
	MTE	21	24,76
15. Eve sürekli misafir gelmesinden.	MEGEP	29	25,00
	MTE	21	26,19

Tablo 6-devam

16. Evimizin okula uzak olmasından.	MEGEP	29	24,31
	MTE	21	27,14
17. Çalıştığım halde yapamıyorum.	MEGEP	29	25,17
	MTE	21	25,95
18. Uzun süre öğretmensiz kaldığımdan.	MEGEP	29	25,50
	MTE	21	25,50
19. Öğretmenlerimizin dersleri monoton bir şekilde anlatmasından.	MEGEP	29	19,31
	MTE	21	34,05
20. Aynı gün ikiden fazla sınavın yapılmasından.	MEGEP	29	20,26
	MTE	21	32,74
21. Ders programında zor derslerin üst üste gelmesinden.	MEGEP	29	20,90
	MTE	21	31,86
22. Ön bilgilerim yetersiz olduğundan.	MEGEP	29	25,40
	MTE	21	25,64
23. Sınavlarda zor soru sorulduğundan.	MEGEP	29	25,07
	MTE	21	26,10
24. Bu okulu sevmediğimden.	MEGEP	29	24,90
	MTE	21	26,33
25. Ders dışı konularla ilgilendiğimden.	MEGEP	29	24,95
	MTE	21	26,26
26. Evimizin yakıt sorunu olduğundan.	MEGEP	29	25,50
	MTE	21	25,50
27. Bana ait çalışma odamın olmayışından.	MEGEP	29	25,45
	MTE	21	25,57
28. Anlayamadığımız konularda öğretmenlerimize soru sormaktan çekindiğimizden.	MEGEP	29	24,36
	MTE	21	27,07
29. Matematik, yabancı dil derslerinde alıştırma, tekrar yetersizliğinden.	MEGEP	29	24,45
	MTE	21	26,95
30. Yeterince beslenemediğimden.	MEGEP	29	25,86
	MTE	21	25,00
31. Dışarıda başka işte çalıştığımdan.	MEGEP	29	26,59
	MTE	21	24,00

Tablo 6' daki 19, 20 ve 21. maddeler, sıralamanın aritmetik ortalamasına göre incelendiğinde her üç maddede de mesleki teknik eğitim öğrencilerinin bu maddeleri daha fazla işaretledikleri görülmüştür. Bu maddeler "Öğretmenlerimizin dersleri monoton bir şekilde anlatmasından", "Aynı gün ikiden fazla sınavın yapılmasından", "Ders programında zor derslerin üst üste gelmesinden" şeklinde sıralanmıştır. Maddeler incelendiğinde mesleki teknik eğitim öğrencilerinin başarısızlıklarının nedenleri olarak gördükleri durumların hepsinde de mesleki teknik eğitim sisteminde ders sayısının ve saatinin çok olması ana etken olarak düşünülebilir.

b) Araç Yapımı ve Tamiri Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi

Bu değerlendirmeyi yapmak için MEGEP kapsamına dahil olan öğrenciler ile olmayan öğrencilerin, yılsonu başarı notları, ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçlar Tablo 7’ de yer almaktadır. Çıkan sonuçlar daha sonra Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları ile birlikte değerlendirilerek gerekli yorumlar yapılmıştır.

TABLO 7
ARAÇ YAPIMI VE TAMİRİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE
ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ
İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI

Dersler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
T. DİLİ VE ED.	211,50	707,50	-2,27	0,023*
DİN KÜLTÜRÜ	284,00	780,00	-0,80	0,425
TARİH	321,00	817,00	-0,09	0,930
COĞRAFYA	260,50	491,50	-1,29	0,196
MATEMATİK	123,00	619,00	-3,93	0,000*
BİYOLOJİ	270,50	766,50	-1,10	0,272
FİZİK	305,50	536,50	-0,41	0,681
KİMYA	307,50	803,50	-0,35	0,723
YAB. DİL	227,00	723,00	-1,93	0,054
BEDEN EĞ.	92,50	323,50	-5,02	0,000*

* Anlamlılık < ,05

Tablo 7 incelendiğinde Türk Dili ve Edebiyatı, Matematik ve Beden Eğitimi derslerindeki başarılar arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Ortak derslerdeki notların sıralamalarının gruplar düzeyindeki dağılımı Tablo 8’ de yer almaktadır.

TABLO 8
ARAÇ YAPIMI VE TAMİRİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE
ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ
ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI

Dersler	Gruplar	Öğrenci Sa.	Sır. Arit. Ort.
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	MEGEP	31	22,82
	MEF	21	31,93
DİN KÜLTÜRÜ	MEGEP	31	25,16
	MEF	21	28,48
TARİH	MEGEP	31	26,35
	MEF	21	26,71

Tablo 8-devam

COĞRAFYA	MEGEP	31	28,60
	MEF	21	23,40
MATEMATİK	MEGEP	31	19,97
	MEF	21	36,14
BİYOLOJİ	MEGEP	31	24,73
	MEF	21	29,12
FİZİK	MEGEP	31	27,15
	MEF	21	25,55
KİMYA	MEGEP	31	25,92
	MEF	21	27,36
YAB.DİL	MEGEP	31	23,32
	MEF	21	31,19
BEDEN EĞ.	MEGEP	31	34,02
	MEF	21	15,40

Tablo 8, sıralamanın aritmetik ortalamasına göre incelendiğinde, derslerdeki başarı sıralamalarının birbirine yakın değerler olmasıyla birlikte; Beden Eğitimi dersinde MEGEP grubu öğrencilerinin, Edebiyat ve Matematik derslerinde de meslek lisesi grubu öğrencilerinin daha başarılı oldukları görülmüştür. Diğer derslerde anlamlı bir fark çıkmamakla birlikte, bazı derslerde MEGEP grubu, bazı derslerde de meslek lisesi grubu öğrencilerinin daha başarılı oldukları tablodan görülebilmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda, gruplar arasında ortak dersler temel alınarak yapılan başarı değerlendirmesinde genel bir farklılığın olmadığı söylenebilir. Gruplardan herhangi biri, diğerine göre daha başarılıdır gibi bir sonuç çıkarmak olası değildir.

Bu alandaki Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları incelendiğinde, meslek lisesi öğrencilerinin başarısızlıklarının nedenleri olarak gördükleri, sistemin yoğunluğunun getirdiği başarısızlığın; ders yoğunluğu açısından sorun yaşamayan MEGEP grubu öğrencilerinde de görülmesi, bu alan için, mesleki teknik eğitimdeki yoğunluk, öğrencilerin başarılarını olumsuz yönde etkilemiş ve başarısız olmalarına neden olmuştur sonucunun çıkarılması yanlış olacaktır.

İkinci Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt amacı; “a) Elektrik Elektronik Teknolojisi alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ile MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır? b) Elektrik Elektronik Teknolojisi alanında, MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak

dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?“ şeklinde iki madde halinde düzenlenmişti. Bu amacın birinci maddesine ulaşmak için öğrencilere, Başarısızlık Nedenleri Anketi uygulanmış ve anket sonuçları değerlendirilmiştir. Daha sonra ikinci madde için öğrencilerin yılsonu başarı notları ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve çıkan sonuçlar yorumlanmaya çalışılmıştır.

a) Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi

Bu alanda çalışma yapılması için, proje için bu alanın uygulamasının yapıldığı Erkan Avcı Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi’nden, bu alanla ilgili MEGEP sınıflarından ve bu sınıfa denk gelen, mesleki teknik eğitim öğrencilerinden veriler toplanmıştır. Öğrencilerin başarı düzeylerini etkileyen nedenlerin belirlenmesi, daha sonra yapılacak olan, yeni eğitim sisteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde önem içermektedir.

Bu alanla ilgili proje sınıfı olarak açılmış 90 kişilik 3 MEGEP sınıfından, 88 öğrencinin anketi değerlendirmeye alınmıştır. Bu sınıflara denk gelen 79 kişilik 2 meslek lisesi sınıfından da 75 öğrencinin anketi değerlendirmeye alınmıştır. İstatistiksel işlemlerden sonra elde edilen bulgular Tablo 9’da yer almaktadır.

TABLO 9
ELEKTRİK ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK
NEDENLERİ ANKETİ SONUÇLARININ DAĞILIMI

Maddeler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
Madde 1	3212,00	7128,00	-1,54	0,124
Madde 2	3223,50	7139,50	-0,59	0,558
Madde 3	3274,00	7190,00	-0,23	0,817
Madde 4	3280,50	7196,50	-0,20	0,842
Madde 5	2392,50	6308,50	-4,02	0,000*
Madde 6	3300,00	7216,00	0,00	1,000
Madde 7	3060,50	6976,50	-1,84	0,066
Madde 8	3111,50	7027,50	-0,76	0,449
Madde 9	2960,00	6876,00	-1,33	0,184
Madde 10	3153,50	7069,50	-0,86	0,391
Madde 11	3030,00	6946,00	-1,08	0,278
Madde 12	3230,00	7146,00	-0,59	0,556

Tablo 9-devam

Madde 13	2987,50	6903,50	-1,33	0,182
Madde 14	3169,00	6019,00	-0,52	0,602
Madde 15	3269,00	6119,00	-0,44	0,658
Madde 16	3122,50	7038,50	-1,12	0,264
Madde 17	3087,00	7003,00	-0,87	0,382
Madde 18	3243,00	7159,00	-0,64	0,525
Madde 19	3293,00	6143,00	-0,03	0,976
Madde 20	2994,50	6910,50	-1,19	0,235
Madde 21	2966,50	6882,50	-1,31	0,190
Madde 22	3210,50	7126,50	-0,60	0,552
Madde 23	3073,00	5923,00	-0,99	0,322
Madde 24	3223,50	7139,50	-0,59	0,558
Madde 25	3021,50	6937,50	-1,54	0,124
Madde 26	3300,00	7216,00	0,00	1,000
Madde 27	3142,00	7058,00	-1,21	0,226
Madde 28	3101,50	7017,50	-0,92	0,358
Madde 29	3096,00	5946,00	-1,09	0,276
Madde 30	3300,00	7216,00	0,00	1,000
Madde 31	3269,00	6119,00	-0,44	0,658

* Anlamlılık < ,05

Tablo 9' daki maddeler incelendiğinde sadece 5. maddede anlamlı bir fark görülmüştür. Anket maddelerinin işaretlenme sıralamaları ile ilgili dağılım Tablo 10' da yer almaktadır.

TABLO 10
ELEKTRİK ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK
NEDENLERİ ANKETİ SIRALAMALARININ
ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMI

Maddeler	Gruplar	Öğrenci Sa.	Sır. Arit. Ort.
1. Ailemden ayrı oluşum yüzünden.	MEGEP	88	83,17
	MTE	75	81,00
2. Ailedeki huzursuzluk yüzünden.	MEGEP	88	83,02
	MTE	75	81,13
3. Ailedeki hastalıklar yüzünden.	MEGEP	88	82,35
	MTE	75	81,70
4. Kardeşlerim yüzünden.	MEGEP	88	82,26
	MTE	75	81,78
5. Ailemin sürekli ders çalış demesinden bıktığımdan.	MEGEP	88	94,10
	MTE	75	71,69
6. Sağlığım bozuk olduğundan.	MEGEP	88	82,00
	MTE	75	82,00
7. Kimseye açmadığım sorunlar yüzünden.	MEGEP	88	85,19
	MTE	75	79,28
8. İyi ders çalışma yöntemlerini bilmediğimden.	MEGEP	88	84,51
	MTE	75	79,86

Tablo 10-devam

9. Bazı derslere karşı yeteneğim olmadığından.	MEGEP	88	86,53
	MTE	75	78,14
10. Çalışmalarımın takdir edilmeyişinden.	MEGEP	88	83,95
	MTE	75	80,34
11. Başaramayacağım derslere çalışmak istemediğimden.	MEGEP	88	85,60
	MTE	75	78,93
12. Sınıfımızın çok kalabalık olmasından.	MEGEP	88	82,93
	MTE	75	81,20
13. Dikkatsiz oluşumdan.	MEGEP	88	86,17
	MTE	75	78,45
14. Sınavlarda çok heyecanlandığımdan.	MEGEP	88	80,25
	MTE	75	83,49
15. Eve sürekli misafir gelmesinden.	MEGEP	88	81,59
	MTE	75	82,35
16. Evimizin okula uzak olmasından.	MEGEP	88	84,37
	MTE	75	79,98
17. Çalıştığım halde yapamıyorum.	MEGEP	88	84,84
	MTE	75	79,58
18. Uzun süre öğretmensiz kaldığımdan.	MEGEP	88	82,76
	MTE	75	81,35
19. Öğretmenlerimizin dersleri monoton bir şekilde anlatmasından.	MEGEP	88	81,91
	MTE	75	82,08
20. Aynı gün ikiden fazla sınavın yapılmasından.	MEGEP	88	86,07
	MTE	75	78,53
21. Ders programında zor derslerin üst üste gelmesinden.	MEGEP	88	86,45
	MTE	75	78,21
22. Ön bilgilerim yetersiz olduğundan.	MEGEP	88	83,19
	MTE	75	80,98
23. Sınavlarda zor soru sorulduğundan.	MEGEP	88	78,97
	MTE	75	84,58
24. Bu okulu sevmediğimden.	MEGEP	88	83,02
	MTE	75	81,13
25. Ders dışı konularla ilgilendiğimden.	MEGEP	88	85,71
	MTE	75	78,84
26. Evimizin yakıt sorunu olduğundan.	MEGEP	88	82,00
	MTE	75	82,00
27. Bana ait çalışma odamın olmayışından.	MEGEP	88	84,11
	MTE	75	80,20
28. Anlayamadığımız konularda öğretmenlerimize soru sormaktan çekindiğimizden.	MEGEP	88	84,65
	MTE	75	79,74
29. Matematik, yabancı dil derslerinde alıştırmaya, tekrar yetersizliğinden.	MEGEP	88	79,28
	MTE	75	84,32
30. Yeterince beslenemediğimden.	MEGEP	88	82,00
	MTE	75	82,00
31. Dışarıda başka işte çalıştığımdan.	MEGEP	88	81,59
	MTE	75	82,35

Tablo 10, sıralamanın aritmetik ortalamasına göre incelendiğinde, anlamlı fark çıkan 5. maddenin MEGEP öğrencileri tarafından daha fazla işaretlendiği görülmüştür. 5. madde; “Ailemin sürekli ders çalış demesinden bıktığımdan” şeklindedir. Buradan MEGEP öğrencilerinin ailelerinin öğrencilerine ders çalışmaları konusunda daha sık baskı yaptıkları ve bu durumun öğrencilerde ters tepip çalışma isteklerini kırabildiği ve başarısızlıklarının nedeni olarak algılanabildiği sonucu çıkarılabilir.

b) Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi

Bu değerlendirmeyi yapmak için MEGEP kapsamına dahil olan öğrenciler ile olmayan öğrencilerin, yılsonu başarı notları, ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçlar Tablo 11’ de yer almaktadır. Çıkan sonuçlar daha sonra Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları ile birlikte değerlendirilerek gerekli yorumlar yapılmıştır.

TABLO 11
ELEKTRİK ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE
GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ
İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI

Dersler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
T. DİLİ VE ED.	1690,50	4850,50	-6,30	0,000*
DİN KÜLTÜRÜ	1034,00	4194,00	-8,33	0,000*
TARİH	2126,50	5286,50	-4,66	0,000*
COĞRAFYA	1559,50	4719,50	-6,50	0,000*
MATEMATİK	3444,50	6604,50	-0,36	0,722
BİYOLOJİ	2146,00	5306,00	-4,61	0,000*
FİZİK	1968,50	5128,50	-5,13	0,000*
KİMYA	3392,50	6552,50	-0,54	0,592
YAB. DİL	2271,00	5431,00	-4,17	0,000*
BEDEN EĞ.	2950,00	6110,00	-3,65	0,000*
BİLGİSA.GİRİŞ	1434,50	4594,50	-6,88	0,000*

* Anlamlılık < ,05

Tablo 11 incelendiğinde Matematik ve Kimya dersleri dışındaki tüm derslerde, MEGEP öğrencilerinin yılsonu başarıları ile meslek lisesi öğrencilerinin yılsonu başarı

durumları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Alınan ortak derslerin başarı sıralamalarının gruplar düzeyindeki dağılımı Tablo 12’ de yer almaktadır.

TABLO 12
ELEKTRİK ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE
GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ
ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI

Dersler	Gruplar	Öğrenci Sa.	Sır. Arit. Ort.
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	MEGEP	90	105,72
	MTE	79	61,40
DİN KÜLTÜRÜ	MEGEP	89	112,38
	MTE	79	53,09
TARİH	MEGEP	90	100,87
	MTE	79	66,92
COĞRAFYA	MEGEP	90	107,17
	MTE	79	59,74
MATEMATİK	MEGEP	90	86,23
	MTE	79	83,60
BİYOLOJİ	MEGEP	90	100,66
	MTE	79	67,16
FİZİK	MEGEP	90	102,63
	MTE	79	64,92
KİMYA	MEGEP	90	86,81
	MTE	79	82,94
YAB.DİL	MEGEP	90	99,27
	MTE	79	68,75
BEDEN EĞ.	MEGEP	90	91,72
	MTE	79	77,34
BİLGİSAYARA GİRİŞ	MEGEP	90	108,56
	MTE	79	58,16

Tablo 12, sıralamanın aritmetik ortalamasına göre incelendiğinde, MEGEP öğrencilerinin başarılarının, klasik meslek lisesi öğrencilerine göre çok daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Matematik ve Kimya derslerinde de MEGEP öğrencileri daha başarılı olmalarına rağmen arada anlamlı bir fark çıkmamıştır.

Bu alandaki Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları incelendiğinde, sadece bir maddede anlamlı fark görülmüştür. O madde de MEGEP öğrencileri tarafından daha çok işaretlenen ailelerinin ders çalışmaları konusunda yaptıkları baskı ile ilgili maddedir. Ancak yılsonu başarılarına baktığımızda MEGEP öğrencilerinin daha başarılı oldukları görülmüştür. Yani grupların başarılarını etkileyen durumlar arasında anlamlı

bir fark olmadığı da söylenebilir. Bu durumlar göz önüne alındığında Elektrik Elektronik Teknolojisi alanında, MEGEP öğrencilerinin, mesleki teknik eğitim öğrencilerine göre uygulanan yeni sisteme bağlı olarak daha başarılı oldukları söylenebilir.

Üçüncü Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt amacı; “a) Gaz ve Tesisat Teknolojisi alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ile MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır? b) Gaz ve Tesisat Teknolojisi alanında, MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?” şeklinde iki madde halinde düzenlenmişti. Bu amacın birinci maddesine ulaşmak için öğrencilere, Başarısızlık Nedenleri Anketi uygulanmış ve anket sonuçları değerlendirilmiştir. Daha sonra ikinci madde için öğrencilerin yılsonu başarı notları ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve çıkan sonuçlar yorumlanmaya çalışılmıştır.

a) Gaz ve Tesisat Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi

Bu alanda çalışma yapılması için, proje için bu alanın uygulamasının yapıldığı Bağcılar Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi’nden, bu alanla ilgili MEGEP sınıfından ve bu sınıfa denk gelen, meslek lisesi sınıfından veriler toplanmıştır. Öğrencilerin başarı düzeylerini etkileyen nedenlerin belirlenmesi, daha sonra yapılacak olan; MEGEP ile gelen, yeni eğitim sisteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde önem arz etmektedir.

Bu alanla ilgili proje sınıfı olarak açılmış 28 kişilik MEGEP sınıfının ve bu sınıfa denk gelen 35 kişilik meslek lisesi sınıfının tamamı değerlendirmeye alınmıştır. Bu öğrencilerden gelen anketlere yapılan istatistiksel işlemlerden sonra elde edilen bulgular Tablo 13’de yer almaktadır.

TABLO 13
GAZ VE TESİSAT TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ
ANKETİ SONUÇLARININ DAĞILIMI

Maddeler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
Madde 1	462,00	868,00	-1,28	0,202
Madde 2	472,50	878,50	-0,42	0,675
Madde 3	483,00	1113,00	-0,23	0,819
Madde 4	483,00	1113,00	-0,23	0,819
Madde 5	479,50	1109,50	-0,20	0,844
Madde 6	479,50	885,50	-0,39	0,694
Madde 7	465,50	1095,50	-0,47	0,638
Madde 8	409,50	1039,50	-1,29	0,196
Madde 9	490,00	1120,00	0,00	1,000
Madde 10	479,50	885,50	-0,21	0,831
Madde 11	479,50	1109,50	-0,17	0,867
Madde 12	434,00	840,00	-1,10	0,269
Madde 13	423,50	1053,50	-1,14	0,254
Madde 14	490,00	1120,00	0,00	1,000
Madde 15	465,50	871,50	-0,80	0,422
Madde 16	462,00	1092,00	-0,51	0,608
Madde 17	465,50	871,50	-0,41	0,682
Madde 18	476,00	882,00	-0,89	0,371
Madde 19	385,00	1015,00	-1,73	0,084
Madde 20	406,00	1036,00	-1,34	0,179
Madde 21	444,50	1074,50	-0,82	0,413
Madde 22	469,00	1099,00	-0,36	0,722
Madde 23	434,00	1064,00	-0,89	0,371
Madde 24	462,00	1092,00	-0,71	0,477
Madde 25	416,50	1046,50	-1,38	0,168
Madde 26	462,00	868,00	-1,28	0,202
Madde 27	486,50	892,50	-0,09	0,929
Madde 28	448,00	1078,00	-0,79	0,431
Madde 29	490,00	1120,00	0,00	1,000
Madde 30	465,50	871,50	-0,80	0,422
Madde 31	483,00	1113,00	-0,23	0,819

* Anlamlılık < ,05

Tablo 13' deki maddeler incelendiğinde, hiçbir maddede anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Buna göre her iki grubunda sistem dışında, başarı durumlarını etkileyen nedenlere eşit şekilde maruz kaldıklarını, yani bu durumda başarılarını etkileyecek tek nedenin sistem olacağını söyleyebiliriz.

b) Gaz ve Tesisat Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi

Bu değerlendirmeyi yapmak için MEGEP kapsamına dahil olan öğrenciler ile olmayan öğrencilerin, yılsonu başarı notları, ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçlar Tablo 14' de yer almaktadır. Çıkan sonuçlar daha sonra Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları ile birlikte değerlendirilerek gerekli yorumlar yapılmıştır.

TABLO 14
GAZ VE TESİSAT TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE
ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ
İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI

Dersler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
T. DİLİ VE ED.	412,50	1042,50	-1,13	0,258
DİN KÜLTÜRÜ	405,50	1035,50	-1,25	0,212
TARİH	372,50	1002,50	-1,68	0,093
COĞRAFYA	487,00	1117,00	-0,04	0,966
MATEMATİK	333,00	963,00	-2,30	0,022*
BİYOLOJİ	385,00	1015,00	-1,57	0,117
FİZİK	401,00	807,00	-1,34	0,179
KİMYA	471,00	877,00	-0,29	0,773
YAB. DİL	394,50	1024,50	-1,40	0,160
BEDEN EĞ.	403,00	1033,00	-1,38	0,169

* Anlamlılık < ,05

Tablo 14 incelendiğinde sadece Matematik dersindeki öğrenci başarıları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Bu alanla ilgili ortak derslerdeki notların sıralamalarının gruplar düzeyindeki dağılımı Tablo 15' de yer almaktadır.

TABLO 15
GAZ VE TESİSAT TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE
ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ
ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI

Dersler	Gruplar	Öğrenci Sa.	Sır. Arit. Ort.
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	MEGEP	28	34,77
	MTE	35	29,79
DİN KÜLTÜRÜ	MEGEP	28	35,02
	MTE	35	29,59
TARİH	MEGEP	28	36,20
	MTE	35	28,64

Tablo 15-devam

COĞRAFYA	MEGEP	28	32,11
	MTE	35	31,91
MATEMATİK	MEGEP	28	37,61
	MTE	35	27,51
BİYOLOJİ	MEGEP	28	35,75
	MTE	35	29,00
FİZİK	MEGEP	28	28,82
	MTE	35	34,54
KİMYA	MEGEP	28	31,32
	MTE	35	32,54
YAB.DİL	MEGEP	28	35,41
	MTE	35	29,27
BEDEN EĞ.	MEGEP	28	35,11
	MTE	35	29,51

Tablo 15, sıralamanın aritmetik ortalamasına göre incelendiğinde, Matematik dersinde MEGEP grubu öğrencilerinin, meslek lisesi öğrencilerine göre daha başarılı oldukları görülmektedir. Derslerin tamamına bakıldığında, Fizik ve Kimya dersleri dışında MEGEP öğrencilerinin daha başarılı oldukları söylenebilir. Ancak Matematik dersi dışındaki derslerde öğrenci başarıları arasında anlamlı bir farklılık çıkmamıştır.

Bu alandaki Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları incelendiğinde, hiçbir maddede anlamlı bir fark çıkmamış ve grupların başarıları arasında çıkacak farkın sistemden kaynaklı olarak oluşacağı söylenmiştir. Ancak grupların yılsonu başarıları arasında anlamlı bir fark olduğu söylenememektedir. Sonuç olarak Gaz ve Tesisat Teknolojisi alanında, MEGEP öğrencileri ile meslek lisesi öğrencilerinin yılsonu başarı durumlarının sistem tarafından tam olarak etkilenmediği söylenebilir.

Dördüncü Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt amacı; “a) Giyim Üretim Teknolojisi alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ile MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır? b) Giyim Üretim Teknolojisi alanında, MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?” şeklinde iki madde halinde düzenlenmişti. Bu amacın birinci maddesine ulaşmak için öğrencilere, Başarısızlık Nedenleri Anketi uygulanmış ve anket sonuçları değerlendirilmiştir. Daha sonra ikinci madde için öğrencilerin yılsonu başarı notları

ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve çıkan sonuçlar yorumlanmaya çalışılmıştır.

a) Giyim Üretim Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi

Bu alanda çalışma yapılması için, proje için bu alanın uygulamasının yapıldığı İMKB Zeytinburnu Meslek Lisesi'nden, bu alanla ilgili MEGEP sınıfından ve bu sınıfa denk gelen, meslek lisesi sınıfından veriler toplanmıştır. Öğrencilerin başarı düzeylerini etkileyen nedenlerin belirlenmesi, daha sonra yapılacak olan; MEGEP ile gelen, yeni eğitim sisteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde önemlidir.

Bu alanla ilgili proje sınıfı olarak açılmış 30 kişilik MEGEP sınıfının tamamı ve bu sınıfa denk gelen 32 kişilik meslek lisesi sınıfından da 30 öğrencinin anketi değerlendirmeye alınmıştır. İstatistiksel işlemlerden sonra elde edilen bulgular Tablo 16' da yer almaktadır.

TABLO 16
GIYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ
ANKETİ SONUÇLARININ DAĞILIMI

Maddeler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
Madde 1	435,00	900,00	-1,00	0,317
Madde 2	450,00	915,00	0,00	1,000
Madde 3	420,00	885,00	-1,43	0,154
Madde 4	420,00	885,00	-1,43	0,154
Madde 5	375,00	840,00	-1,79	0,073
Madde 6	435,00	900,00	-1,00	0,317
Madde 7	390,00	855,00	-1,16	0,247
Madde 8	435,00	900,00	-0,26	0,792
Madde 9	375,00	840,00	-1,34	0,180
Madde 10	420,00	885,00	-0,75	0,451
Madde 11	345,00	810,00	-1,82	0,069
Madde 12	435,00	900,00	-1,00	0,317
Madde 13	435,00	900,00	-0,30	0,767
Madde 14	405,00	870,00	-0,93	0,351
Madde 15	420,00	885,00	-0,85	0,393
Madde 16	435,00	900,00	-0,46	0,643
Madde 17	375,00	840,00	-1,28	0,200
Madde 18	360,00	825,00	-1,63	0,103

Tablo 16-devam

Madde 19	375,00	840,00	-1,30	0,194
Madde 20	450,00	915,00	0,00	1,000
Madde 21	450,00	915,00	0,00	1,000
Madde 22	435,00	900,00	-0,33	0,741
Madde 23	435,00	900,00	-0,31	0,756
Madde 24	405,00	870,00	-1,20	0,232
Madde 25	390,00	855,00	-1,21	0,226
Madde 26	450,00	915,00	0,00	1,000
Madde 27	435,00	900,00	-0,59	0,557
Madde 28	390,00	855,00	-1,16	0,247
Madde 29	405,00	870,00	-0,85	0,394
Madde 30	450,00	915,00	0,00	1,000
Madde 31	450,00	915,00	0,00	1,000

* Anlamlılık < ,05

Tablo 16' daki maddeler incelendiğinde hiçbir maddede anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Buna göre her iki grubunda sistem dışında başarı durumlarını etkileyen nedenlere eşit şekilde maruz kaldıklarını, yani bu durumda başarılarını etkileyecek tek nedenin sistem olacağını söyleyebiliriz.

b) Giyim Üretim Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi

Bu değerlendirmeyi yapmak için MEGEP kapsamına dahil olan öğrenciler ile olmayan öğrencilerin, yılsonu başarı notları, ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçlar Tablo 17' de yer almaktadır. Çıkan sonuçlar daha sonra Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları ile birlikte değerlendirilerek gerekli yorumlar yapılmıştır.

TABLO-17
GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE
ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ
İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI

Dersler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
T. DİLİ VE ED.	223,00	751,00	-3,77	0,000*
DİN KÜLTÜRÜ	75,50	603,50	-5,88	0,000*
TARİH	55,00	583,00	-6,11	0,000*
COĞRAFYA	182,50	710,50	-4,30	0,000*
MATEMATİK	454,00	982,00	-0,42	0,675
BIYOLOJİ	114,50	642,50	-5,35	0,000*

Tablo 17-devam

FİZİK	234,00	762,00	-3,71	0,000*
KİMYA	188,50	716,50	-4,57	0,000*
YAB. DİL	144,50	672,50	-4,86	0,000*
BEDEN EĞ.	192,00	720,00	-4,76	0,000*

* Anlamlılık < ,05

Tablo 17 incelendiğinde Matematik dersi dışındaki tüm derslerde, MEGEP öğrencilerinin yılsonu başarıları ile mesleki teknik eğitim öğrencilerinin yılsonu başarı durumları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Alınan ortak derslerin başarı sıralamalarının gruplar düzeyindeki dağılımı Tablo 18' de yer almaktadır.

TABLO 18
GIYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE
ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ
ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI

Dersler	Gruplar	Öğrenci Sa.	Sır. Arit. Ort.
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	MEGEP	30	40,07
	MTE	32	23,47
DİN KÜLTÜRÜ	MEGEP	30	44,98
	MTE	32	18,86
TARİH	MEGEP	30	45,67
	MTE	32	18,22
COĞRAFYA	MEGEP	30	41,42
	MTE	32	22,20
MATEMATİK	MEGEP	30	32,37
	MTE	32	30,69
BİYOLOJİ	MEGEP	30	43,68
	MTE	32	20,08
FİZİK	MEGEP	30	39,70
	MTE	32	23,81
KİMYA	MEGEP	30	41,22
	MTE	32	22,39
YAB.DİL	MEGEP	30	42,68
	MTE	32	21,02
BEDEN EĞ.	MEGEP	30	41,10
	MTE	32	22,50

Tablo 18, sıralamanın aritmetik ortalamasına göre incelendiğinde MEGEP öğrencilerinin başarılarının, matematik dersi dışında, meslek lisesi öğrencilerine göre çok daha fazla olduğu görülmüştür. Tablo 17' de sadece Matematik dersinde anlamlı bir fark çıkmamıştır. Ancak bu ders için sıralamanın aritmetik ortalamasına bakıldığında, bu derste de MEGEP öğrencilerinin daha başarılı oldukları görülmektedir.

Bu alandaki Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları incelendiğinde, hiçbir maddede anlamlı bir fark çıkmamış ve grupların başarıları arasında çıkacak farkın sistemden kaynaklı olarak oluşacağı söylenmiştir. Öğrencilerin yılsonu başarıları incelendiğinde de MEGEP öğrencilerinin, meslek lisesi öğrencilerine göre daha başarılı oldukları görülmektedir. Bu sonuçlar ışığında, Giyim Üretim Teknolojisi alanında, ortak derslere göre, MEGEP öğrencilerinin yılsonu başarıları meslek lisesi öğrencilerinin başarılarına göre uygulanan sistemden dolayı daha fazla çıkmıştır denilebilir. Meslek lisesi öğrencilerinin üzerilerindeki ağır ders yükü bu durumun temel nedeni olarak düşünülebilir.

Beşinci Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırmanın beşinci alt amacı; “a) İnşaat Teknolojisi alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ile MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır? b) İnşaat Teknolojisi alanında, MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?” şeklinde iki madde halinde düzenlenmişti. Bu amacın birinci maddesine ulaşmak için öğrencilere, Başarısızlık Nedenleri Anketi uygulanmış ve anket sonuçları değerlendirilmiştir. Daha sonra ikinci madde için öğrencilerin yılsonu başarı notları ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve çıkan sonuçlar yorumlanmaya çalışılmıştır.

a) İnşaat Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi

Bu alanda çalışma yapılması için, proje için bu alanın uygulamasının yapıldığı Küçükköy Teknik Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi’nden, bu alanla ilgili MEGEP sınıfından ve bu sınıfa denk gelen, meslek lisesi sınıfından veriler toplanmıştır. Öğrencilerin başarı düzeylerini etkileyen nedenlerin belirlenmesi, daha sonra yapılacak olan; MEGEP ile gelen, yeni eğitim sisteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde önemlidir.

Bu alanla ilgili proje sınıfı olarak açılmış 41 kişilik 2 MEGEP sınıfından, 36 öğrencinin anketi ve bu sınıflara denk gelen 57 kişilik 2 meslek lisesi sınıfından da 50

öğrencinin anketi değerlendirmeye alınmıştır. İstatistiksel işlemlerden sonra elde edilen bulgular Tablo 19' da yer almaktadır.

TABLO 19
İNŞAAT TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ
SONUÇLARININ DAĞILIMI

Maddeler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
Madde 1	893,00	2168,00	-0,23	0,814
Madde 2	896,00	1562,00	-0,09	0,931
Madde 3	893,00	2168,00	-0,23	0,814
Madde 4	893,00	2168,00	-0,23	0,814
Madde 5	858,00	2133,00	-0,61	0,540
Madde 6	900,00	2175,00	0,00	1,000
Madde 7	851,00	2126,00	-0,67	0,502
Madde 8	830,00	2105,00	-0,84	0,402
Madde 9	784,00	2059,00	-1,26	0,207
Madde 10	838,00	2113,00	-0,66	0,511
Madde 11	823,00	2098,00	-0,89	0,372
Madde 12	865,00	2140,00	-0,55	0,581
Madde 13	872,00	2147,00	-0,49	0,626
Madde 14	884,00	1550,00	-0,19	0,848
Madde 15	900,00	2175,00	0,00	1,000
Madde 16	753,00	2028,00	-1,49	0,137
Madde 17	817,00	2092,00	-0,85	0,395
Madde 18	865,00	2140,00	-0,55	0,581
Madde 19	880,00	1546,00	-0,22	0,824
Madde 20	856,00	2131,00	-0,46	0,643
Madde 21	894,00	1560,00	-0,06	0,949
Madde 22	851,00	2126,00	-0,67	0,502
Madde 23	858,00	2133,00	-0,61	0,540
Madde 24	837,00	2112,00	-0,78	0,434
Madde 25	849,00	1515,00	-0,80	0,421
Madde 26	893,00	2168,00	-0,23	0,814
Madde 27	826,00	2101,00	-0,99	0,324
Madde 28	851,00	2126,00	-0,67	0,502
Madde 29	841,00	2116,00	-0,67	0,501
Madde 30	893,00	2168,00	-0,23	0,814
Madde 31	878,00	1544,00	-0,44	0,663

* Anlamlılık < ,05

Tablo 19' daki maddeler incelendiğinde hiçbir maddede anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Buna göre her iki grubunda sistem dışında başarı durumlarını etkileyen

nedenlere eşit şekilde maruz kaldıklarını, yani bu durumda başarılarını etkileyecek tek nedenin sistem olacağını söyleyebiliriz.

b) İnşaat Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Yıllık Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi

Bu değerlendirmeyi yapmak için MEGEP kapsamına dahil olan öğrenciler ile MTE öğrencilerinin, yıllık başarı notları, ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçlar Tablo 20' de verilmiştir. Çıkan sonuçlar, Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları ile birlikte değerlendirilerek, gerekli yorumlar yapılmıştır.

TABLO 20
İNŞAAT TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE
ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ
İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI

Dersler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
T. DİLİ VE ED.	1019,00	2672,00	-1,18	0,238
DİN KÜLTÜRÜ	770,50	2423,50	-3,45	0,001*
TARİH	1038,50	2691,50	-1,00	0,318
COĞRAFYA	961,50	2614,50	-1,78	0,074
MATEMATİK	1044,00	1905,00	-0,95	0,340
BİYOLOJİ	727,50	1588,50	-3,37	0,001*
FİZİK	1090,50	2743,50	-0,64	0,525
KİMYA	632,00	2285,00	-4,12	0,000*
YAB. DİL	1052,50	1913,50	-0,93	0,352
BEDEN EĞ.	979,50	2632,50	-2,25	0,025*

* Anlamlılık < ,05

Tablo 20 incelendiğinde, Din Kültürü, Biyoloji, Kimya ve Beden Eğitimi derslerindeki öğrenci başarıları arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Ortak derslerdeki notların sıralamalarının gruplar düzeyindeki dağılımı Tablo 21' de yer almaktadır.

TABLO 21
İNŞAAT TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ
YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI
DAĞILIMLARI

Dersler	Gruplar	Öğrenci Sa.	Sır. Arit. Ort.
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	MEGEP	41	53,15
	MTE	57	46,88

Tablo 21-devam

DİN KÜLTÜRÜ	MEGEP	41	59,21
	MTE	57	42,52
TARİH	MEGEP	41	52,67
	MTE	57	47,22
COĞRAFYA	MEGEP	41	54,55
	MTE	57	45,87
MATEMATİK	MEGEP	41	46,46
	MTE	57	51,68
BİYOLOJİ	MEGEP	41	38,74
	MTE	57	57,24
FİZİK	MEGEP	41	51,40
	MTE	57	48,13
KİMYA	MEGEP	41	62,59
	MTE	57	40,09
YAB.DİL	MEGEP	41	46,67
	MTE	57	51,54
BEDEN EĞ.	MEGEP	41	54,11
	MTE	57	46,18

Tablo 21, sıralamanın aritmetik ortalamasına göre incelendiğinde, Kimya, Din Kültürü ve Beden eğitimi derslerinde MEGEP grubu öğrencilerinin, Biyoloji dersinde ise meslek lisesi grubu öğrencilerinin daha başarılı oldukları görülmektedir. Diğer derslere bakıldığında ise, Matematik ve Yabancı Dil dersleri dışındaki derslerde, anlamlı fark çıkmamakla birlikte, MEGEP grubu öğrencilerinin daha başarılı oldukları görülmektedir.

Bu alandaki Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları incelendiğinde, hiçbir maddede anlamlı bir fark çıkmamış ve grupların başarıları arasında çıkacak farkın sistemden kaynaklı olarak oluşacağı söylenmiştir. Ortak dersler incelendiğinde ise kimi derslerde MEGEP grubu öğrencilerinin, kimisinde ise meslek lisesi grubu öğrencilerinin daha başarılı oldukları görülmüştür. Bu sonuçlar doğrultusunda; İnşaat Teknolojisi alanında, uygulanan yeni sistem, MEGEP öğrencileri ile meslek lisesi öğrencilerinin başarıları durumları üzerinde anlamlı bir fark oluşturmamıştır denilebilir.

Altıncı Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırmanın altıncı alt amacı; “a) Kuyumculuk alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ile MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır? b) Kuyumculuk alanında, MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler

değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?“ şeklinde iki madde halinde düzenlenmişti. Bu amacın birinci maddesine ulaşmak için öğrencilere, Başarısızlık Nedenleri Anketi uygulanmış ve anket sonuçları değerlendirilmiştir. Daha sonra ikinci madde için öğrencilerin yılsonu başarı notları ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve çıkan sonuçlar yorumlanmaya çalışılmıştır.

a) Kuyumculuk Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi

Bu alanda çalışma yapılması için, proje için bu alanın uygulamasının yapıldığı Kadirga Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi’nden, bu alanla ilgili MEGEP sınıfından ve bu sınıfa denk gelen, meslek lisesi sınıfı öğrencilerinden veriler toplanmıştır. Öğrencilerin başarı düzeylerini etkileyen nedenlerin belirlenmesi, daha sonra yapılacak olan, MEGEP ile gelen yeni eğitim sisteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde önem arz etmektedir.

Bu alanla ilgili proje sınıfı olarak açılmış 28 kişilik MEGEP sınıfından, 26 öğrencinin anketi değerlendirmeye alınmıştır. Bu sınıflara denk gelen 38 kişilik meslek lisesi sınıfından da 32 öğrencinin anketi değerlendirmeye alınmıştır. İstatistiksel işlemlerden sonra elde edilen bulgular Tablo 22’de yer almaktadır.

TABLO 22
KUYUMCULUK ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ
SONUÇLARININ DAĞILIMI

Maddeler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
Madde 1	390,00	741,00	-1,29	0,198
Madde 2	354,00	705,00	-1,72	0,086
Madde 3	406,00	757,00	-0,41	0,684
Madde 4	377,00	728,00	-1,59	0,112
Madde 5	327,00	678,00	-1,74	0,083
Madde 6	390,00	741,00	-1,29	0,198
Madde 7	411,00	939,00	-0,11	0,914
Madde 8	367,00	895,00	-0,90	0,366
Madde 9	393,00	921,00	-0,42	0,675
Madde 10	414,00	942,00	-0,05	0,963
Madde 11	387,00	738,00	-0,52	0,601
Madde 12	386,00	914,00	-0,57	0,569
Madde 13	411,00	762,00	-0,10	0,920

Tablo 22-devam

Madde 14	394,00	745,00	-0,40	0,687
Madde 15	377,00	728,00	-1,59	0,112
Madde 16	389,00	740,00	-0,62	0,534
Madde 17	394,00	745,00	-0,40	0,687
Madde 18	413,00	941,00	-0,15	0,882
Madde 19	354,00	882,00	-1,15	0,249
Madde 20	351,00	879,00	-1,19	0,234
Madde 21	350,00	878,00	-1,36	0,174
Madde 22	360,00	888,00	-1,09	0,275
Madde 23	396,00	924,00	-0,37	0,712
Madde 24	377,00	728,00	-1,59	0,112
Madde 25	415,00	766,00	-0,02	0,980
Madde 26	390,00	741,00	-1,29	0,198
Madde 27	415,00	766,00	-0,02	0,980
Madde 28	379,00	907,00	-0,76	0,446
Madde 29	344,00	872,00	-1,38	0,166
Madde 30	393,00	744,00	-0,82	0,413
Madde 31	393,00	744,00	-0,82	0,413

* Anlamlılık < ,05

Tablo 22' deki maddeler incelendiğinde hiçbir maddede anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Buna göre her iki grubunda sistem dışında başarı durumlarını etkileyen nedenlere eşit şekilde maruz kaldıklarını, yani bu durumda başarılarını etkileyecek tek nedenin sistem olacağını söyleyebiliriz.

b) Kuyumculuk Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi

Bu değerlendirmeyi yapmak için MEGEP kapsamına dahil olan öğrenciler ile olmayan öğrencilerin, yılsonu başarı notları, ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçlar Tablo 23' de verilmiştir. Çıkan sonuçlar, Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları ile birlikte değerlendirilerek, gerekli yorumlar yapılmıştır.

TABLO 23
KUYUMCULUK ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI

Dersler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
T. DİLİ VE ED.	201,00	942,00	-4,68	0,000*
DİN KÜLTÜRÜ	196,50	899,50	-4,26	0,000*

Tablo 23-devam

TARİH	370,50	1111,50	-2,27	0,023*
COĞRAFYA	469,00	1210,00	-0,94	0,346
MATEMATİK	453,50	1194,50	-1,10	0,273
BİYOLOJİ	384,50	1125,50	-2,06	0,039*
FİZİK	464,50	1205,50	-0,92	0,359
KİMYA	223,00	964,00	-4,25	0,000*
YAB. DİL	181,00	922,00	-4,71	0,000*
BEDEN EĞ.	450,50	856,50	-1,19	0,236

* Anlamlılık < ,05

Tablo 23 incelendiğinde, Türk Dili ve Edebiyatı, Din Kültürü, Tarih, Biyoloji, Kimya ve Yabancı Dil derslerindeki öğrenci başarıları arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Ortak derslerdeki notların sıralamalarının gruplar düzeyindeki dağılımı Tablo 24’ de yer almaktadır.

TABLO 24
KUYUMCULUK ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI

Dersler	Gruplar	Öğrenci Sa.	Sır. Arit. Ort.
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	MEGEP	28	45,32
	MTE	38	24,79
DİN KÜLTÜRÜ	MEGEP	26	42,94
	MTE	37	24,31
TARİH	MEGEP	28	39,27
	MTE	38	29,25
COĞRAFYA	MEGEP	28	35,75
	MTE	38	31,84
MATEMATİK	MEGEP	28	36,30
	MTE	38	31,43
BİYOLOJİ	MEGEP	28	38,77
	MTE	38	29,62
FİZİK	MEGEP	28	35,91
	MTE	38	31,72
KİMYA	MEGEP	28	44,54
	MTE	38	25,37
YAB.DİL	MEGEP	28	46,04
	MTE	38	24,26
BEDEN EĞ.	MEGEP	28	30,59
	MTE	38	35,64

Tablo 24, sıralamanın aritmetik ortalamasına göre incelendiğinde, Türk Dili ve Edebiyatı, Din Kültürü, Tarih, Biyoloji, Kimya ve Yabancı Dil derslerinde MEGEP grubu öğrencilerinin daha başarılı oldukları görülmektedir. Diğer derslere bakıldığında

ise, Beden Eğitimi dışındaki tüm derslerde, anlamlı fark çıkmamakla birlikte, MEGEP grubu öğrencilerinin daha başarılı oldukları görülmektedir.

Bu alandaki Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları incelendiğinde, hiçbir maddede anlamlı bir fark çıkmamış ve grupların başarıları arasında çıkacak farkın sistemden kaynaklı olarak oluşacağı söylenmiştir. Öğrencilerin yılsonu başarıları incelendiğinde de MEGEP öğrencilerinin, meslek lisesi öğrencilerine göre daha başarılı oldukları görülmektedir. Bu sonuçlar ışığında, Kuyumculuk alanında, ortak derslere göre, MEGEP öğrencilerinin yılsonu başarıları, meslek lisesi öğrencilerinin yılsonu başarılarına göre, uygulanan sistemden dolayı daha fazla çıkmıştır denilebilir.

Yedinci Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yedinci alt amacı; “a) Makine Teknolojisi alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ile MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır? b) Makine Teknolojisi alanında, MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?” şeklinde iki madde halinde düzenlenmişti. Bu amacın birinci maddesine ulaşmak için öğrencilere, Başarısızlık Nedenleri Anketi uygulanmış ve anket sonuçları değerlendirilmiştir. Daha sonra ikinci madde için öğrencilerin yılsonu başarı notları ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve çıkan sonuçlar yorumlanmaya çalışılmıştır.

a) Makine Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi

Bu alanda çalışma yapılması için, proje için bu alanın uygulamasının yapıldığı Sultanahmet Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi’nden, bu alanla ilgili MEGEP sınıfından ve bu sınıfa denk gelen, meslek lisesi sınıfı öğrencilerinden veriler toplanmıştır. Öğrencilerin başarı düzeylerini etkileyen nedenlerin belirlenmesi, daha sonra yapılacak olan, MEGEP ile gelen yeni eğitim sisteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde önem göstermektedir.

Bu alanla ilgili proje sınıfı olarak açılmış 28 kişilik MEGEP sınıfının tamamının ve bu sınıfa denk gelen 24 kişilik meslek lisesi sınıfından da 23 öğrencinin anketi değerlendirmeye alınmıştır. İstatistiksel işlemlerden sonra elde edilen bulgular Tablo 25' de yer almaktadır.

TABLO-25
MAKİNE TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ
SONUÇLARININ DAĞILIMI

Maddeler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
Madde 1	322,00	598,00	0,00	1,000
Madde 2	310,50	586,50	-0,91	0,365
Madde 3	308,00	714,00	-1,10	0,270
Madde 4	310,50	586,50	-0,91	0,365
Madde 5	279,00	685,00	-1,05	0,292
Madde 6	322,00	598,00	0,00	1,000
Madde 7	289,00	695,00	-1,12	0,263
Madde 8	296,00	702,00	-0,58	0,561
Madde 9	266,50	672,50	-1,22	0,224
Madde 10	318,00	594,00	-0,13	0,899
Madde 11	259,00	665,00	-1,40	0,162
Madde 12	259,00	665,00	-1,40	0,162
Madde 13	298,00	704,00	-0,69	0,492
Madde 14	316,00	722,00	-0,14	0,886
Madde 15	322,00	598,00	0,00	1,000
Madde 16	279,00	685,00	-1,05	0,292
Madde 17	248,50	654,50	-1,68	0,093
Madde 18	310,50	586,50	-0,91	0,365
Madde 19	317,50	723,50	-0,10	0,922
Madde 20	281,00	687,00	-1,23	0,218
Madde 21	238,50	644,50	-1,83	0,068
Madde 22	248,50	654,50	-1,68	0,093
Madde 23	284,50	690,50	-0,83	0,405
Madde 24	294,00	700,00	-1,58	0,115
Madde 25	314,50	720,50	-0,25	0,799
Madde 26	322,00	598,00	0,00	1,000
Madde 27	286,50	692,50	-1,07	0,286
Madde 28	257,50	663,50	-1,43	0,152
Madde 29	294,50	700,50	-0,61	0,166
Madde 30	294,00	700,00	-1,58	0,413
Madde 31	303,00	709,00	-0,70	0,413

* Anlamlılık < ,05

Tablo 25’deki maddeler incelendiğinde hiçbir maddede anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Buna göre her iki grubunda sistem dışında başarı durumlarını etkileyen nedenlere eşit şekilde maruz kaldıklarını, bu durumda başarılarını etkileyecek tek nedenin sistem olacağını söyleyebiliriz.

b) Makine Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi

Bu değerlendirmeyi yapmak için MEGEP kapsamına dahil olan öğrenciler ile olmayan öğrencilerin, yılsonu başarı notları, ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçlar Tablo 26’da verilmiştir. Çıkan sonuçlar, Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları ile birlikte değerlendirilerek, gerekli yorumlar yapılmıştır.

TABLO 26
MAKİNE TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE
ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ
İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI

Dersler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
T. DİLİ VE ED.	231,00	531,00	-2,42	0,016*
DİN KÜLTÜRÜ	314,50	614,50	-0,47	0,640
TARİH	286,50	586,50	-0,97	0,330
COĞRAFYA	318,00	724,00	-0,37	0,715
MATEMATİK	272,00	572,00	-1,25	0,210
BİYOLOJİ	165,00	465,00	-3,60	0,000*
FİZİK	206,00	506,00	-2,54	0,011*
KİMYA	181,00	481,00	-2,90	0,004*
YAB. DİL	169,50	469,50	-3,20	0,001*
BEDEN EĞ.	278,00	684,00	-1,80	0,072
BİLGİSA.GİRİŞ	137,50	437,50	-3,86	0,000*

* Anlamlılık < ,05

Tablo 26 incelendiğinde, Türk Dili ve Edebiyatı, Biyoloji, Fizik, Kimya, Yabancı Dil ve Bilgisayara Giriş derslerindeki öğrenci başarıları arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Ortak derslerdeki notların sıralamalarının gruplar düzeyindeki dağılımı Tablo 27’de yer almaktadır.

TABLO 27
MAKİNE TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE
ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ
ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI

Dersler	Gruplar	Öğrenci Sa.	Sır. Arit. Ort.
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	MEGEP	28	30,25
	MTE	24	22,13
DİN KÜLTÜRÜ	MEGEP	28	27,27
	MTE	24	25,60
TARİH	MEGEP	28	28,27
	MTE	24	24,44
COĞRAFYA	MEGEP	28	25,86
	MTE	24	27,25
MATEMATİK	MEGEP	28	28,79
	MTE	24	23,83
BİYOLOJİ	MEGEP	28	32,61
	MTE	24	19,38
FİZİK	MEGEP	28	31,14
	MTE	24	21,08
KİMYA	MEGEP	28	32,04
	MTE	24	20,04
YAB.DİL	MEGEP	28	32,45
	MTE	24	19,56
BEDEN EĞ.	MEGEP	28	24,43
	MTE	24	28,92
BİLGİSAYARA GİRİŞ	MEGEP	28	33,59
	MTE	24	18,23

Tablo 27, sıralamanın aritmetik ortalamasına göre incelendiğinde, Türk Dili ve Edebiyatı, Biyoloji, Fizik, Kimya, Yabancı Dil ve Bilgisayara Giriş derslerinde MEGEP grubu öğrencilerinin; Beden Eğitimi dersinde de meslek lisesi grubu öğrencilerinin daha başarılı oldukları görülmektedir. Diğer derslere bakıldığında ise, Coğrafya dersi dışındaki tüm derslerde, anlamlı fark çıkmamakla birlikte, MEGEP grubu öğrencilerinin daha başarılı oldukları görülmektedir.

Bu alandaki Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları incelendiğinde, hiçbir maddede anlamlı bir fark çıkmamış ve grupların başarıları arasında çıkacak farkın sistemden kaynaklı olarak oluşacağı söylenmiştir. Öğrencilerin yılsonu başarıları incelendiğinde de MEGEP öğrencilerinin, meslek lisesi öğrencilerine göre daha başarılı oldukları görülmektedir. Bu sonuçlar ışığında, Makine Teknolojisi alanında, ortak derslere göre, MEGEP öğrencilerinin yılsonu başarıları, meslek lisesi öğrencilerinin yılsonu başarılarına göre, uygulanan sistemden dolayı daha fazla çıkmıştır denilebilir.

Sekizinci Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırmanın sekizinci alt amacı; “a) Metal Teknolojisi alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ile MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır? b) Metal Teknolojisi alanında, MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?” şeklinde iki madde halinde düzenlenmişti. Bu amacın birinci maddesine ulaşmak için öğrencilere, Başarısızlık Nedenleri Anketi uygulanmış ve anket sonuçları değerlendirilmiştir. Daha sonra ikinci madde için öğrencilerin yılsonu başarı notları ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve çıkan sonuçlar yorumlanmaya çalışılmıştır.

a) Metal Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi

Bu alanda çalışma yapılması için, proje için bu alanın uygulamasının yapıldığı Haydarpaşa Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi’nden, bu alanla ilgili MEGEP sınıfından ve bu sınıfa denk gelen, meslek lisesi sınıfı öğrencilerinden veriler toplanmıştır. Öğrencilerin başarı düzeylerini etkileyen nedenlerin belirlenmesi, daha sonra yapılacak olan, MEGEP ile gelen yeni eğitim sisteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde önem arz etmektedir.

Bu alanla ilgili proje sınıfı olarak açılmış 27 kişilik MEGEP sınıfının tamamının ve bu sınıfa denk gelen 32 kişilik meslek lisesi sınıfından da 30 öğrencinin anketi değerlendirmeye alınmıştır. İstatistiksel işlemlerden sonra elde edilen bulgular Tablo 28’de yer almaktadır.

TABLO 28
METAL TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ
SONUÇLARININ DAĞILIMI

Maddeler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
Madde 1	391,50	769,50	-0,95	0,343
Madde 2	394,50	772,50	-0,34	0,732
Madde 3	390,00	855,00	-1,05	0,292
Madde 4	403,50	868,50	-0,08	0,940
Madde 5	405,00	870,00	0,00	1,000
Madde 6	390,00	855,00	-1,05	0,292
Madde 7	399,00	777,00	-0,14	0,888
Madde 8	378,00	843,00	-0,54	0,586
Madde 9	400,50	778,50	-0,10	0,921
Madde 10	390,00	855,00	-0,29	0,772
Madde 11	376,50	841,50	-0,56	0,577
Madde 12	390,00	855,00	-1,05	0,292
Madde 13	381,00	846,00	-0,53	0,598
Madde 14	369,00	834,00	-0,87	0,383
Madde 15	405,00	870,00	0,00	1,000
Madde 16	373,50	838,50	-1,14	0,255
Madde 17	277,50	742,50	-2,53	0,011*
Madde 18	403,50	868,50	-0,08	0,940
Madde 19	322,50	787,50	-1,73	0,084
Madde 20	264,00	729,00	-2,84	0,004*
Madde 21	399,00	777,00	-0,14	0,888
Madde 22	355,50	820,50	-1,25	0,210
Madde 23	388,50	766,50	-0,34	0,735
Madde 24	366,00	744,00	-1,27	0,203
Madde 25	399,00	777,00	-0,14	0,888
Madde 26	405,00	870,00	0,00	1,000
Madde 27	387,00	852,00	-0,59	0,557
Madde 28	238,50	703,50	-3,66	0,000*
Madde 29	396,00	861,00	-0,20	0,839
Madde 30	375,00	840,00	-1,50	0,133
Madde 31	387,00	852,00	-0,59	0,557

* Anlamlılık < ,05

Tablo 28 incelendiğinde 17, 20 ve 28. maddelerde anlamlı fark olduğu görülmüştür. Anket maddelerine öğrencilerin verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 29' da yer almaktadır.

TABLO 29
METAL TEKNOLOJİSİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ
SIRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMI

Maddeler	Gruplar	Öğrenci Sa.	Sır. Arit. Ort.
1. Ailemden ayrı oluşum yüzünden.	MEGEP	27	28,50
	MTE	30	29,45
2. Ailemdaki huzursuzluk yüzünden.	MEGEP	27	28,61
	MTE	30	29,35
3. Ailemdaki hastalıklar yüzünden.	MEGEP	27	29,56
	MTE	30	28,50
4. Kardeşlerim yüzünden.	MEGEP	27	29,06
	MTE	30	28,95
5. Ailemin sürekli ders çalış demesinden bıktığımdan.	MEGEP	27	29,00
	MTE	30	29,00
6. Sağlığım bozuk olduğundan.	MEGEP	27	29,56
	MTE	30	28,50
7. Kimseye açmadığım sorunlar yüzünden.	MEGEP	27	28,78
	MTE	30	29,20
8. İyi ders çalışma yöntemlerini bilmediğimden.	MEGEP	27	30,00
	MTE	30	28,10
9. Bazı derslere karşı yeteneğim olmadığından.	MEGEP	27	28,83
	MTE	30	29,15
10. Çalışmalarımın takdir edilmeyişinden.	MEGEP	27	29,56
	MTE	30	28,50
11. Başaramayacağım derslere çalışmak istemediğimden.	MEGEP	27	30,06
	MTE	30	28,05
12. Sınıfımızın çok kalabalık olmasından.	MEGEP	27	29,56
	MTE	30	28,50
13. Dikkatsiz oluşumdan.	MEGEP	27	29,89
	MTE	30	28,20
14. Sınavlarda çok heyecanlandığımdan.	MEGEP	27	30,33
	MTE	30	27,80
15. Eve sürekli misafir gelmesinden.	MEGEP	27	29,00
	MTE	30	29,00
16. Evimizin okula uzak olmasından.	MEGEP	27	30,17
	MTE	30	27,95
17. Çalıştığım halde yapamıyorum.	MEGEP	27	33,72
	MTE	30	24,75
18. Uzun süre öğretmensiz kaldığımdan.	MEGEP	27	29,06
	MTE	30	28,95
19. Öğretmenlerimizin dersleri monoton bir şekilde anlatmasından.	MEGEP	27	32,06
	MTE	30	26,25
20. Aynı gün ikiden fazla sınavın yapılmasından.	MEGEP	27	34,22
	MTE	30	24,30
21. Ders programında zor derslerin üst üste gelmesinden.	MEGEP	27	28,78
	MTE	30	29,20

Tablo 29-devam

22. Ön bilgilerim yetersiz olduğundan.	MEGEP	27	30,83
	MTE	30	27,35
23. Sınavlarda zor soru sorulduğundan.	MEGEP	27	28,39
	MTE	30	29,55
24. Bu okulu sevmediğimden.	MEGEP	27	27,56
	MTE	30	30,30
25. Ders dışı konularla ilgilendiğimden.	MEGEP	27	28,78
	MTE	30	29,20
26. Evimizin yakıt sorunu olduğundan.	MEGEP	27	29,00
	MTE	30	29,00
27. Bana ait çalışma odamın olmayışından.	MEGEP	27	29,67
	MTE	30	28,40
28. Anlayamadığımız konularda öğretmenlerimize soru sormaktan çekindiğimizden.	MEGEP	27	35,17
	MTE	30	23,45
29. Matematik, yabancı dil derslerinde alıştırma, tekrar yetersizliğinden.	MEGEP	27	29,33
	MTE	30	28,70
30. Yeterince beslenemediğimden.	MEGEP	27	30,11
	MTE	30	28,00
31. Dışarıda başka işte çalıştığımndan.	MEGEP	27	29,67
	MTE	30	28,40

Tablo 29, sıralamanın aritmetik ortalamasına göre incelendiğinde, MEGEP öğrencilerinin fark çıkan 17, 20 ve 28. maddeleri daha fazla işaretledikleri görülmüştür. Maddeler sırasıyla; “Çalıştığım halde yapamıyorum”, “Aynı gün ikiden fazla sınavın yapılmasından”, “Anlayamadığımız konularda öğretmenlerimize soru sormaktan çekindiğimizden” şeklindedir. Bu maddelere göre MEGEP öğrencileri, başarısızlıklarının nedeni olarak bu maddeleri meslek lisesi öğrencilerine göre daha fazla düşünmektedirler. Bu durum diğer alanlardaki sonuçlara göre biraz şaşırtıcı olmakla birlikte, tutarlı olup olmadığı, grupların başarı durumları incelendiğinde daha net görülebilecektir.

b) Metal Teknolojisi Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi

Bu değerlendirmeyi yapmak için MEGEP kapsamına dahil olan öğrenciler ile olmayan öğrencilerin, yılsonu başarı notları, ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçlar Tablo 30’ da verilmiştir. Çıkan sonuçlar, Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları ile birlikte değerlendirilerek, gerekli yorumlar yapılmıştır.

TABLO 30
METAL TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE ÖĞRENCİ
YILSONU BAŞARI NOTLARININ İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI

Dersler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
T. DİLİ VE ED.	388,00	916,00	-0,72	0,474
DİN KÜLTÜRÜ	395,00	773,00	-0,59	0,553
TARİH	257,00	635,00	-2,80	0,005*
COĞRAFYA	226,00	754,00	-3,33	0,001*
MATEMATİK	339,00	717,00	-1,50	0,133
BİYOLOJİ	294,50	672,50	-2,30	0,021*
FİZİK	250,00	628,00	-2,95	0,003*
KİMYA	281,50	659,50	-2,42	0,015*
YAB. DİL	384,00	762,00	-0,77	0,443
BEDEN EĞ.	18,00	546,00	-6,67	0,000*

* Anlamlılık < ,05

Tablo 30 incelendiğinde, Tarih, Coğrafya, Biyoloji, Fizik, Kimya ve Beden Eğitimi derslerindeki öğrenci başarıları arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Ortak derslerdeki notların sıralamalarının gruplar düzeyindeki dağılımı Tablo 31’ de yer almaktadır.

TABLO 31
MAKİNE TEKNOLOJİSİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE
ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ
ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMLARI

Dersler	Gruplar	Öğrenci Sa.	Sır. Arit. Ort.
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	MEGEP	27	31,63
	MTE	32	28,63
DİN KÜLTÜRÜ	MEGEP	27	28,63
	MTE	32	31,16
TARİH	MEGEP	27	23,52
	MTE	32	35,47
COĞRAFYA	MEGEP	27	37,63
	MTE	32	23,56
MATEMATİK	MEGEP	27	26,56
	MTE	32	32,91
BİYOLOJİ	MEGEP	27	24,91
	MTE	32	34,30
FİZİK	MEGEP	27	23,26
	MTE	32	35,69
KİMYA	MEGEP	27	24,43
	MTE	32	34,70
YAB.DİL	MEGEP	27	28,22
	MTE	32	31,50
BEDEN EĞ.	MEGEP	27	45,33
	MTE	32	17,06

Tablo 31, sıralamanın aritmetik ortalamasına göre incelendiğinde, Tarih, Biyoloji, Fizik ve Kimya derslerinde MEGEP grubu öğrencilerinin, Coğrafya ve Beden Eğitimi derslerinde de meslek lisesi grubu öğrencilerinin daha başarılı oldukları görülmüştür. Diğer derslerde anlamlı bir fark çıkmamakla birlikte, Türk Dili ve Edebiyatı dersinde MEGEP grubu, diğer derslerde de meslek lisesi grubu öğrencilerinin daha başarılı oldukları tablodan görülebilmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda, gruplar arasında ortak dersler temel alınarak yapılan başarı değerlendirmesinde genel bir farklılığın olmadığı söylenebilir.

Bu alandaki Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları incelendiğinde, MEGEP grubu öğrencileri yönünde fark çıkan nedenlerin etkilerini, derslerdeki başarılarında da görmek mümkündür. Meslek lisesi öğrenci grubunun MEGEP öğrenci grubuna göre en başarılı çıktığı alandır. Bunun nedenleri araştırılmış ve okulda açılan her iki MEGEP alanında da ilköğretimden gelen öğrencilerin çok düşük ortalamalarla alındıkları ve MEGEP ile uygulanan yeni eğitim sisteminin bu öğrencilere tam anlamıyla uygulanmadığı temel neden olarak bulunmuştur. Zaten öğrenciler de Başarısızlık Nedenleri Anketinde bu durumu “Çalıştığım halde yapamıyorum” maddesini yüksek oranda işaretlemeleri ile göstermişlerdir. Bu sonuçlar doğrultusunda; Metal Teknolojisi alanında, uygulanan yeni sistem, MEGEP öğrencileri ile meslek lisesi öğrencilerinin başarıları durumları üzerinde bir fark oluşturmamıştır denilebilir.

Dokuzuncu Alt Amaç İle İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dokuzuncu alt amacı; “a) Yiyecek İçecek Hizmetleri alanında, uygulanan sistem dışında, öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, MEGEP ile MTE öğrencileri arasında anlamlı fark var mıdır? b) Yiyecek İçecek Hizmetleri alanında, MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark var mıdır?” şeklinde iki madde halinde düzenlenmişti. Bu amacın birinci maddesine ulaşmak için öğrencilere, Başarısızlık Nedenleri Anketi uygulanmış ve anket sonuçları değerlendirilmiştir. Daha sonra ikinci madde için öğrencilerin yılsonu başarı notları ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve çıkan sonuçlar yorumlanmaya çalışılmıştır.

a) Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanında, Öğrencilerin Başarı Düzeylerini Sistem Dışında Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesi

Bu alanda çalışma yapılması için, proje için bu alanın uygulamasının yapıldığı İstanbul Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi'nden, bu alanla ilgili MEGEP sınıfından ve bu sınıfa denk gelen, meslek lisesi sınıfı öğrencilerinden veriler toplanmıştır. Öğrencilerin başarı düzeylerini etkileyen nedenlerin belirlenmesi, daha sonra yapılacak olan, MEGEP ile gelen yeni eğitim sisteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde önem arz etmektedir.

Bu alanla ilgili proje sınıfı olarak açılmış 37 kişilik MEGEP sınıfından 33 öğrencinin anketi ve bu sınıfa denk gelen 35 kişilik meslek lisesi sınıfından da 33 öğrencinin anketi değerlendirmeye alınmıştır. İstatistiksel işlemlerden sonra elde edilen bulgular Tablo 32' de yer almaktadır.

TABLO 32
YIYECEK İÇECEK HİZMETLERİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ
ANKETİ SONUÇLARININ DAĞILIMI

Maddeler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
Madde 1	544,50	1105,50	0,00	1,000
Madde 2	528,00	1089,00	-0,59	0,558
Madde 3	544,50	1105,50	0,00	1,000
Madde 4	528,00	1089,00	-0,59	0,558
Madde 5	511,50	1072,50	-0,75	0,454
Madde 6	528,00	1089,00	-1,00	0,317
Madde 7	511,50	1072,50	-0,63	0,526
Madde 8	544,50	1105,50	0,00	1,000
Madde 9	462,00	1023,00	-1,46	0,145
Madde 10	528,00	1089,00	-0,36	0,722
Madde 11	478,50	1039,50	-1,06	0,288
Madde 12	544,50	1105,50	0,00	1,000
Madde 13	544,50	1105,50	0,00	1,000
Madde 14	495,00	1056,00	-0,77	0,442
Madde 15	544,50	1105,50	0,00	1,000
Madde 16	511,50	1072,50	-0,85	0,395
Madde 17	363,00	924,00	-2,97	0,003
Madde 18	528,00	1089,00	-1,00	0,317
Madde 19	478,50	1039,50	-1,02	0,310
Madde 20	495,00	1056,00	-0,73	0,464
Madde 21	544,50	1105,50	0,00	1,000

Tablo 32-devam

Madde 22	412,50	973,50	-2,19	0,028
Madde 23	495,00	1056,00	-0,81	0,418
Madde 24	528,00	1089,00	-0,40	0,692
Madde 25	528,00	1089,00	-0,46	0,644
Madde 26	544,50	1105,50	0,00	1,000
Madde 27	528,00	1089,00	-1,00	0,317
Madde 28	462,00	1023,00	-1,31	0,190
Madde 29	478,50	1039,50	-1,02	0,310
Madde 30	511,50	1072,50	-1,43	0,154
Madde 31	528,00	1089,00	-1,00	0,317

* Anlamlılık < ,05

Tablo 32 incelendiğinde 17 ve 22. maddelerde anlamlı fark olduğu görülmüştür. Ankete öğrencilerin verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 33' de yer almaktadır.

TABLETO 33
YİYECEK İÇECEK HİZMETLERİ ALANINDA, BAŞARISIZLIK NEDENLERİ
ANKETİ SİRALAMALARININ ARİTMETİK ORTALAMASI DAĞILIMI

Maddeler	Gruplar	Öğrenci Sa.	Sır. Arit. Ort.
1. Ailemden ayrı oluşum yüzünden.	MEGEP	33	33,50
	MTE	33	33,50
2. Ailemdaki huzursuzluk yüzünden.	MEGEP	33	34,00
	MTE	33	33,00
3. Ailemdaki hastalıklar yüzünden.	MEGEP	33	33,50
	MTE	33	33,50
4. Kardeşlerim yüzünden.	MEGEP	33	33,00
	MTE	33	34,00
5. Ailemin sürekli ders çalış demesinden bıktığımdan.	MEGEP	33	34,50
	MTE	33	32,50
6. Sağlığım bozuk olduğundan.	MEGEP	33	33,00
	MTE	33	34,00
7. Kimseye açmadığım sorunlar yüzünden.	MEGEP	33	34,50
	MTE	33	32,50
8. İyi ders çalışma yöntemlerini bilmediğimden.	MEGEP	33	33,50
	MTE	33	33,50
9. Bazı derslere karşı yeteneğim olmadığından.	MEGEP	33	36,00
	MTE	33	31,00
10. Çalışmalarımın takdir edilmeyişinden.	MEGEP	33	33,00
	MTE	33	34,00
11. Başaramayacağım derslere çalışmak istemediğimden.	MEGEP	33	35,50
	MTE	33	31,50
12. Sınıfımızın çok kalabalık olmasından.	MEGEP	33	33,50
	MTE	33	33,50
13. Dikkatsiz oluşumdan.	MEGEP	33	33,50
	MTE	33	33,50

Tablo 33-devam

14. Sınavlarda çok heyecanlandığımdan.	MEGEP	33	35,00
	MTE	33	32,00
15. Eve sürekli misafir gelmesinden.	MEGEP	33	33,50
	MTE	33	33,50
16. Evimizin okula uzak olmasından.	MEGEP	33	32,50
	MTE	33	34,50
17. Çalıştığım halde yapamıyorum.	MEGEP	33	39,00
	MTE	33	28,00
18. Uzun süre öğretmensiz kaldığımdan.	MEGEP	33	34,00
	MTE	33	33,00
19. Öğretmenlerimizin dersleri monoton bir şekilde anlatmasından.	MEGEP	33	31,50
	MTE	33	35,50
20. Aynı gün ikiden fazla sınavın yapılmasından.	MEGEP	33	32,00
	MTE	33	35,00
21. Ders programında zor derslerin üst üste gelmesinden.	MEGEP	33	33,50
	MTE	33	33,50
22. Ön bilgilerim yetersiz olduğundan.	MEGEP	33	37,00
	MTE	33	30,00
23. Sınavlarda zor soru sorulduğundan.	MEGEP	33	32,00
	MTE	33	35,00
24. Bu okulu sevmediğimden.	MEGEP	33	34,00
	MTE	33	33,00
25. Ders dışı konularla ilgilendiğimden.	MEGEP	33	34,00
	MTE	33	33,00
26. Evimizin yakıt sorunu olduğundan.	MEGEP	33	33,50
	MTE	33	33,50
27. Bana ait çalışma odamın olmayışından.	MEGEP	33	34,00
	MTE	33	33,00
28. Anlayamadığımız konularda öğretmenlerimize soru sormaktan çekindiğimizden.	MEGEP	33	31,00
	MTE	33	36,00
29. Matematik, yabancı dil derslerinde alıştırma, tekrar yetersizliğinden.	MEGEP	33	35,50
	MTE	33	31,50
30. Yeterince beslenemediğimden.	MEGEP	33	32,50
	MTE	33	34,50
31. Dışarıda başka işte çalıştığımdan.	MEGEP	33	33,00
	MTE	33	34,00

Tablo 33, sıralamanın aritmetik ortalamasına göre incelendiğinde anlamlı fark çıkan 17. ve 22. maddeleri, MEGEP öğrencilerinin daha fazla işaretledikleri görülmüştür. Maddeler sırasıyla; “Çalıştığım halde yapamıyorum” ve “Ön bilgilerim yetersiz olduğundan” şeklindedir. Bu maddeler doğrultusunda MEGEP öğrencilerinin kendilerini yetersiz gördükleri ve bu yüzden de başarısız oldukları sonucu çıkarılabilir.

b) Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanında, Öğrencilerin Yılsonu Başarı Durumlarının Ortak Derslere Göre Değerlendirilmesi

Bu değerlendirmeyi yapmak için MEGEP kapsamına dahil olan öğrenciler ile olmayan öğrencilerin, yılsonu başarı notları, ortak dersler temel alınarak karşılaştırılmış ve anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçlar Tablo 34' de verilmiştir. Çıkan sonuçlar, Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları ile birlikte değerlendirilerek, gerekli yorumlar yapılmıştır.

TABLO-34
YİYECEK İÇECEK HİZMETLERİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE
ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI NOTLARININ İSTATİSTİKSEL DAĞILIMI

Dersler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	2 Uçlu Anlamlılık
T. DİLİ VE ED.	628,50	1258,50	-0,22	0,822
DİN KÜLTÜRÜ	435,00	1138,00	-2,61	0,009*
TARİH	401,50	1104,50	-2,85	0,004*
COĞRAFYA	504,50	1207,50	-1,77	0,077
MATEMATİK	619,50	1322,50	-0,33	0,738
BİYOLOJİ	521,50	1224,50	-1,51	0,131
FİZİK	635,00	1265,00	-0,15	0,884
KİMYA	574,50	1277,50	-0,86	0,393
YAB. DİL	625,50	1255,50	-0,27	0,791

* Anlamlılık < ,05

Tablo 34 incelendiğinde, Din Kültürü ve Tarih derslerindeki öğrenci başarıları arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Ortak derslerdeki notların sıralamalarının gruplar düzeyindeki dağılımı Tablo 35' de yer almaktadır.

TABLO-35
YİYECEK İÇECEK HİZMETLERİ ALANINDA, ORTAK DERSLERE GÖRE
ÖĞRENCİ YILSONU BAŞARI SIRALAMALARININ ARİTMETİK
ORTALAMASI DAĞILIMLARI

Dersler	Gruplar	Öğrenci Sa.	Sır. Arit. Ort.
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	MEGEP	37	37,01
	MTE	35	35,96
DİN KÜLTÜRÜ	MEGEP	37	30,76
	MTE	35	42,57
TARİH	MEGEP	37	29,85
	MTE	35	43,53
COĞRAFYA	MEGEP	37	32,64
	MTE	35	40,59
MATEMATİK	MEGEP	37	35,74
	MTE	35	37,30

Tablo 35-devam

BİYOLOJİ	MEGEP	37	33,09
	MTE	35	40,10
FİZİK	MEGEP	37	36,84
	MTE	35	36,14
KİMYA	MEGEP	37	34,53
	MTE	35	38,59
YAB.DİL	MEGEP	37	37,09
	MTE	35	35,87

Tablo 35 sıralamanın aritmetik ortalamasına göre incelendiğinde, Din Kültürü ve Tarih derslerinin her ikisinde de meslek lisesi grubu öğrencilerinin daha başarılı oldukları görülmüştür. Diğer derslerde anlamlı bir fark çıkmamakla birlikte, bazı derslerde MEGEP grubu, bazı derslerde de meslek lisesi grubu öğrencilerinin daha başarılı oldukları tablodan görülebilmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda, gruplar arasında ortak dersler temel alınarak yapılan başarı değerlendirmesinde genel bir farklılığın olmadığı söylenebilir.

Bu alandaki Başarısızlık Nedenleri Anketi sonuçları incelendiğinde, MEGEP grubu öğrencileri yönünde fark çıkan nedenlerin etkilerini derslerde görmek mümkündür. Meslek lisesi öğrenci grubunun MEGEP öğrenci grubuna göre daha başarılı çıktığı alanlardan biridir. Bunun nedenleri araştırılmış ve Metal Teknolojisi Alanına benzer şekilde, okulda açılan MEGEP alanında ilköğretimden gelen öğrencilerin çok düşük ortalamalarla alındıkları ve MEGEP ile uygulanan yeni eğitim sisteminin bu öğrencilere tam anlamıyla uygulanmadığı temel neden olarak bulunmuştur. Zaten öğrenciler de Başarısızlık Nedenleri Anketinde bu durumu “Çalıştığım halde yapamıyorum” ve “Ön bilgilerimin yetersizliğinden” maddelerini yüksek oranda işaretlemeleri ile göstermişlerdir. Bu sonuçlar doğrultusunda; Yiyecek İçecek Hizmetleri alanında, uygulanan yeni sistem, MEGEP öğrencileri ile meslek lisesi öğrencilerinin başarıları durumları üzerinde bir fark oluşturmamıştır denilebilir.

Bütün alanlarda çıkan sonuçlar ve buraya kadar yapılan açıklamalar doğrultusunda, normalde MEGEP grubu öğrencilerinin meslek lisesi grubu öğrencilerine göre ders yükleri daha az olduğundan ve MEGEP ile gelen eğitim sisteminde rehberliğe daha çok önem verildiğinden, MEGEP grubu öğrencilerinin daha başarılı olmaları beklenmektedir. Bununla birlikte, birkaç alanda yeni uygulanan sistemin MEGEP grubu öğrencilerinin ortak derslerdeki başarılarını etkilemediği yönünde sonuçlar çıksa da bu durumların genel nedenleri olarak öğrencilerin

ilköğretimden yetersiz bir şekilde gelip alana herhangi bir elemeye tabii tutulmadan alınmış olmaları, ders çalışma ve öğretmenlerle ilişkiler konusunda rehberlik eksiklikleri, alanlarda MEGEP ile gelen yeni eğitim sisteminin tam anlamı ile uygulanmaması ve öğrencilerin kendilerini diğer öğrencilerden farklı ve üstün görmeleri ile gelen olumsuz tutumları sayılabilir.

BÖLÜM IV

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma ile ilgili olarak elde edilen bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlara dayalı olarak geliştirilen öneriler bulunmaktadır.

Sonuçlar

Araştırmada elde edilen sonuçlar, amaç cümlelerine uygun olarak aşağıda özetlenmiştir.

1. Araç Yapımı ve Tamiri alanında;
 - a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre, mesleki teknik eğitim sisteminin MEGEP' e göre, ders sayısının ve saatinin fazlalığından kaynaklı birkaç durumla ilgili anlamlı fark vardır.
 - b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark yoktur.
2. Elektrik Elektronik Teknolojisi alanında;
 - a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre anlamlı fark yoktur.
 - b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları bakımından, MEGEP öğrencileri, MTE öğrencilerine göre daha başarılıdır.

3. Gaz ve Tesisat Teknolojisi alanında;
 - a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre anlamlı fark yoktur.
 - b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark yoktur.
4. Giyim Üretim Teknolojisi alanında;
 - a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre anlamlı fark yoktur.
 - b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları bakımından, MEGEP öğrencileri, MTE öğrencilerine göre daha başarılıdır.
5. İnşaat Teknolojisi alanında;
 - a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre anlamlı fark yoktur.
 - b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark yoktur.
6. Kuyumculuk alanında;
 - a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre anlamlı fark yoktur.
 - b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları bakımından, MEGEP öğrencileri, MTE öğrencilerine göre daha başarılıdır.
7. Makine Teknolojisi alanında;
 - a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre anlamlı fark yoktur.
 - b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları bakımından, MEGEP öğrencileri, MTE öğrencilerine göre daha başarılıdır.

8. Metal Teknolojisi alanında;

- a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre, rehberlik eksikliğinden ve MEGEP öğrencilerinin yetersizliklerinden kaynaklı olarak birkaç durumla ilgili anlamlı fark vardır.
- b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark yoktur.

9. Yiyecek İçecek Hizmetleri alanında;

- a) Uygulanan sistem dışında öğrenci başarılarını etkileyen nedenler bakımından, öğrenci gruplarına göre, MEGEP öğrencilerinin yetersizliklerinden kaynaklı olarak, birkaç durumla ilgili anlamlı fark vardır.
- b) MEGEP kapsamındaki öğrenciler ile MTE öğrencilerinin aldıkları ortak dersler değerlendirildiğinde, yılsonu başarı durumları arasında anlamlı fark yoktur.

Öneriler

Araştırma sonucunda elde edilen yukarıdaki sonuçlar, başta Mesleki ve Teknik Eğitim kurumları olmak üzere Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı her kademedeki ortaöğretim kurumunu yakından ilgilendirmektedir. Çünkü pilot olarak uygulamaya geçen proje, bir yıllık uygulamanın ardından tüm ortaöğretim sistemimizde kökten bir değişime ve yeniliğe sebep olmuştur. Yeni sistemin etkilerinin incelenmesi ve bu konuda yapılan veya yapılacak çalışmaların yaygınlaştırılması; sistemin işleyişi, sistemdeki problemler hakkında bilgi edinilmesi ve ileride yapılacak modernizasyonlarda fikir edinilmesi açısından faydalı olacaktır.

Uygulamacılara Yönelik Öneriler

1. Eğitim sistemimizde tabii ki yenilikler ve değişimler olacaktır. Bir değişim yapılmadan önce, bu değişimle ilgili gerekli altyapı hazırlanmalı ve araştırmalar yapılmış olmalıdır. Gerekli hazırlıklar yapılmadan ve gerekli şartlar oluşturulmadan değişime gidilmemelidir.

2. Mesleki Teknik Eğitimin tüm dünyada önemi artarken, ülkemizde de buna yönelik modernizasyonların yapılması, ülkemizin geleceği açısından önemlidir. Öğrencisiyle, öğretmeniyle, yöneticisiyle, işvereniyle bu durumun farkında olunmalı, gelişmelere ve yeniliklere en hızlı şekilde ayak uydurmaya gayret edilmelidir.
3. Yeni eğitim sistemine adaptasyon sürecinde gerekli rehberlik hizmetlerinin öğrenci ve öğretmenlere en iyi şekilde sunulması ve sistemde görülen aksaklıkların ivedi bir şekilde giderilmeye çalışılması gerekmektedir.
4. Mesleki ve Teknik okullar, başarısız ve okuyamaz denen öğrencilerin gönderildikleri değil, herhangi bir alana ilgisi ve yatkınlığı olan yetenekli öğrencilerin başvurdukları eğitim kurumları haline getirilmelidir.

Araştırmacılara Yönelik Öneriler

1. Bu araştırma İstanbul ilindeki MEGEP pilot okulları ile sınırlı kaldığı için diğer illerdeki okulları ve değişik alanları da kapsayan daha geniş bir araştırma yapmaları büyük yarar sağlayacaktır.
2. Proje henüz mezun öğrenci vermediği için gelecek yıllarda mezun olan öğrencilerin başarılarının ve bu öğrencilerin mezuniyet sonrası takiplerinin yapılabileceği daha geniş bir araştırma yapmaları büyük yarar sağlayacaktır.
3. Eğitim sistemimizde ileride yapılacak pilot uygulamalarda daha uygulama bitmeden gerekli çalışmaların yapılması ve bu çalışmaların uygulamaya ışık tutması yapılacak çalışmanın faydalılığı açısından önemli olacaktır.
4. Sistemin uygulanışında kimi okulda görülen ve sonuçlara da yansıyan problemlerle ilgili daha detaylı bir araştırma yapmaları ve bu olumsuzlukların ortadan kaldırılmaları için önerilerde bulunmaları büyük yarar sağlayacaktır.

EKLER LİSTESİ

EK 1

Ek 3/2 202

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,
İSTANBUL

Üniversitenizin Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilimi Dalında 03705006 numaralı tezli yüksek lisans öğrencisiyim.

“MEGEP kapsamına alınan öğrenciler ile alınmayan öğrencilerin başarı düzeylerinin karşılaştırılması” konulu tez çalışmamı veri toplamak amacıyla ekte sunulan anketi İstanbul ili Anadolu ve Avrupa yakasındaki MEGEP (Mesleki Eğitim ve Öğretim Sistemini Güçlendirme Projesi) pilot okullarında okuyan öğrencilere uygulamayı planlamaktayım.

Gerekli müsaadenin verilmesini tensiplerinize arz ederim. 15.03.2006

Kadir Kürkçü
Bilgisayar Öğretmeni

Adres: Kocasinan Mah. Ordu Cad.
Özatabek Sitesi E-Blok Daire:18
Şahçelievler/İSTANBUL
Tel: 0 212 6394086 – 0 505 2612801

Ekler:

1. Anket formu (2 sayfa)

EK 1- devam

İSTANBUL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE,
İSTANBUL

Ek 3/12

Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalında yüksek lisans öğrenimi görmekteyim.

“MEGEP kapsamına alınan öğrenciler ile alınmayan öğrencilerin başarı düzeylerinin karşılaştırılması” konulu tez hazırlamaktayım.

Tezime veri toplamak amacıyla ekte sunulan anketi İstanbul ili Anadolu ve Avrupa yakasındaki MEGEP (Mesleki Eğitim ve Öğretim Sistemini Güçlendirme Projesi) pilot okullarında okuyan öğrencilere uygulamayı planlamaktayım.

Gerekli müsaadenin verilmesini tensiplerinize arz ederim.

15/03/2006

Kadir Kırkcı
Bilgisayar Öğretmeni

Adres: Kocasinan Mah. Ordu Cad.
Özatabek Sitesi E-Blok Daire:18
Bahçelievler/İSTANBUL
Tel: 0 212 6394086 – 0 505 2612801

Ekler:

1. Enstitü yazısı
2. Anket formu (2 sayfa)

EK 1- a

EK 3/10,10

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Sayı : B.30.2.YIL.0.E1.00.00/ 290

Tarih:16.03.2006

Konu :

İstanbul İli
 Millî Eğitim Müdürlüğü'ne,

Enstitümüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı "Eğitim Yönetimi ve Denetimi" Yüksek lisans Programı öğrencilerinden Kadir KÜRKCÜ, "MEGEP kapsamına alınan öğrenciler ile alınmayan öğrencilerin başarı düzeylerinin karşılaştırılması" konulu tez çalışması ile ilgili İstanbul İli Anadolu ve Avrupa yakasındaki MEGEP (Mesleki Eğitim ve Öğretim Sistemini Güçlendirme Projesi) pilot okullarında okuyan öğrencilere anket uygulaması yapmak istemektedir. İlgili öğrencinin gereken anket çalışmalarını yapabilmesi konusunda izninizi rica ederim.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Mehmet SÜMER
 Enstitü Müdürü

Ek: Dilekçe örn
 1 adet Anket Formu (2 sayfa)

EK 1- b

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/ 12-16
Konu : Anket (Kadir KÜRKCÜ)

02 /09/2006

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi: a) Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının 18.08.2003 gün 2430 sayılı emri.
b) Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğünün 16.03.2006 tarih ve 290 sayılı yazısı.

Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri anabilim dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi yüksek lisans öğrencisi Kadir KÜRKCÜ'nün "MEGEP Kapsamına Alınan Öğrenciler İle Alınmayan Öğrencilerin Başarı Düzeylerinin Karşılaştırılması" konusunda anket uygulaması yapma isteği hakkındaki (b) yazı ve ekleri Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Adı geçenin yukarıda belirtilen konuda, eğitim-öğretimi aksatmamak koşulu ile ve okul müdürlerinin gözetim ve sorumluluğunda, anket yapılan kişilere ait kimlik bilgilerinin yazılmaması kaydıyla, EK-3/4,3/5'de belirtilen toplam 31(otuzbir) sorudan ibaret anketi İlimiz Avrupa ve Anadolu Yakasındaki MEGEP pilot okullarında okuyan öğrencilere uygulaması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Ömer BALİBEY
Millî Eğitim Müdürü

EKLER :
Ek-1. İlgi (b) yazı ve ekleri

ÖZÜR
02/09/2006
; AH SÖZEN
Vali a.
Vali Yardımcısı

NOT : Verilecek cevapta tarih, kayıt numarası, dosya numarası yazılması rica olunur.
Adres :İstanbul Millî Eğitim Müdürlüğü A.Blok Ankara cad. No:2 Cağaloğlu 526 13 82
E-Mail: kultur34@meb.gov.tr Web: <http://istanbul.meb.gov.tr/bolumler/kultur>

4440632

EK 1- c

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/ 4002-1725
Konu : Anket(Kadir KÜRKCÜ)

03 /05/2006

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

- İlgi: a) Valilik Makamının 02.05.2006 tarih ve 580/1216 sayılı onayı.
b) Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının 18.08.2003 gün 2430 sayılı emri.
c) Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğünün 16.03.2006 tarih ve 290 sayılı yazısı.

Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri anabilim dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi yüksek lisans öğrencisi Kadir KÜRKCÜ'nün "MEGEP Kapsamına Alınan Öğrenciler İle Alınmayan Öğrencilerin Başarı Düzeylerinin Karşılaştırılması" konusunda anket uygulaması yapmasının uygun görüldüğü hakkındaki İlgi (a) Valilik Onayı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi, gereğinin ilgi (a) Valilik Onayı doğrultusunda, İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinin bilgisinden sonra Okul Müdürlüklerine gerekli duyurunun anketçi tarafından yapılmasını, işlem bittikten sonra 2(iki) hafta içinde sonuçtan Müdürlüğümüz Kültür Bölümüne rapor halinde bilgi verilmesini arz ederim.

M. Hayri BİLİCİ
Müdür a.
Şube Müdürü

EKLER :
Ek-1. İlgi (a) Valilik Onayı.
Ek-2. Anket

4440632

NOT : Verilecek cevapta tarih, kayıt numarası, dosya numarası yazılması rica olunur.
Adres : İstanbul Millî Eğitim Müdürlüğü A.Blok Ankara cad. No:2 Cağaloğlu 526 13 82
E-Mail: kultur34@meb.gov.tr Web: <http://istanbul.meb.gov.tr/bolumler/kultur>

EK 2

BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ

Sevgili öğrenciler,

Bu anket derslerinizdeki başarısızlık nedenlerini öğrenmek için hazırlanmıştır. Niçin çalışmıyor, neden başarılı olamıyorsunuz?

Bu soruların nedenlerinden bazıları aşağıda sıralanmıştır. Önemli bulduklarınızı (X) işareti ile belirtiniz. Sizce başka nedenler varsa kısaca açıklayınız.

Anket vereceğiniz cevaplar gizli tutulacaktır. Bu nedenle içtenlikle cevaplamaktan çekinmeyiniz.

A – Başarısız olduğunuz veya çalıştığınız halde başaramadığınız derslerinizin adlarını yazınız.

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)

B -

- 1. Ailemden ayrı oluşum yüzünden. ()
- 2. Ailemdeki huzursuzluk yüzünden. ()
- 3. Ailemdeki hastalıklar yüzünden. ()
- 4. Kardeşlerim yüzünden. ()
- 5. Ailemin sürekli ders çalış demesinden bıktığımdan. ()
- 6. Sağlığım bozuk olduğundan. ()
- 7. Kimseye açmadığım sorunlar yüzünden. ()
- 8. İyi ders çalışma yöntemlerini bilmediğimden. ()
- 9. Bazı derslere karşı yeteneğim olmadığından. ()

10. Çalışmalarımın takdir edilmeyişinden. ()
11. Başaramayacağım derslere çalışmak istemediğimden. ()
12. Sınıfımızın çok kalabalık olmasından. ()
13. Dikkatsiz oluşumdan. ()
14. Sınavlarda çok heyecanlandığımdan. ()
15. Eve sürekli misafir gelmesinden. ()
16. Evimizin okula uzak olmasından. ()
17. Çalıştığım halde yapamıyorum. ()
18. Uzun süre öğretmensiz kaldığımdan. ()
19. Öğretmenlerimizin dersleri monoton bir şekilde anlatmasından. ()
20. Aynı gün ikiden fazla sınavın yapılmasından. ()
21. Ders programında zor derslerin üst üste gelmesinden. ()
22. Ön bilgilerim yetersiz olduğundan. ()
23. Sınavlarda zor soru sorulduğundan. ()
24. Bu okulu sevmediğimden. ()
25. Ders dışı konularla ilgilendiğimden. ()
26. Evimizin yakıt sorunu olduğundan. ()
27. Bana ait çalışma odamın olmayışından. ()
28. Anlayamadığımız konularda öğretmenlerimize soru sormaktan çekindiğimizden. ()
29. Matematik, yabancı dil derslerinde alıştırma, tekrar yetersizliğinden. ()
30. Yeterince beslenemediğimden. ()
31. Dışarıda başka işte çalıştığımdan. ()

Bunların dışında sizce başka nedenler varsa aşağıya yazınız.

1.
2.

EK 3

İSTANBUL İLİ MEGEP PİLOT OKULLARININ BAĞLI OKULLARIN İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI

İLÇE	OKUL
Bağcılar	Bağcılar Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi
Bağcılar	İsmet Aktar And. Teknik Lisesi, Teknik Lise ve End. Meslek Lisesi
Bahçelievler	Erkan Avcı And. Teknik Lisesi, Teknik Lise ve End. Meslek Lisesi
Beşiktaş	İstanbul Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi
Eminönü	Sultanahmet And. Tek. Lisesi, Tek. Lise ve End. Meslek Lisesi
Eminönü	Kadırga Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise ve End. Mes. Lisesi
Gaziosmanpaşa	Küçükköy Teknik Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi
Kadıköy	Haydarpaşa And. Teknik Lisesi, Teknik Lise ve End. Meslek Lisesi
Kadıköy	Kadıköy Anadolu Meslek ve Meslek Lisesi
Maltepe	Maltepe Anadolu Meslek ve Meslek Lisesi
Üsküdar	Mithatpaşa And. Meslek ve Kız Meslek Lisesi
Zeytinburnu	İMKB Zeytinburnu Meslek Lisesi
Zeytinburnu	Zeytinburnu And. Teknik Lisesi, Teknik Lise ve End. Meslek Lisesi

KAYNAKÇA

Alkan, Cevat. **Mesleki ve Teknik Eğitimin Esasları**. Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları, 1988.

Akyüz, Yahya. **Türk Eğitim Tarihi**. İstanbul: Alfa Yayınevi, 2001.

Başaran, İ. Ethem. **Türkiye Eğitim Sistemi**. Ankara: Yargıcı Matbaası, 1996.

Kazu, Yaşar ve Demirli, Cihad. (2002). **Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarındaki Gelişmeler**. Milli Eğitim Dergisi. 155-156. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/155-156/kazu.htm>.

http://etogm.meb.gov.tr/index.asp?sayfa_id=100&konu=tarihce. 12.12.2005 tarihinde erişildi.

<http://ktogm.meb.gov.tr/>. 12.12.2005 tarihinde erişildi.

<http://megepistanbul.meb.gov.tr>. 05.05.2005 tarihinde erişildi

<http://www.megep.meb.gov.tr>. 07.05.2005 tarihinde erişildi.